Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 935 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 16 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1887 — (Ն. Տ.) 28 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1887 — 3 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

Ինչ կարգ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա . Նորատունկեան-խան

غلطه ده نورادونكيان خانى
غزته سى اداره سى

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	ղրուշ արծաթ	160
» Վեցամսեայ	»	80
» Եռամսեայ	»	40
Գաւառաց և արտաքին Օսմ. տէրութեան տարեկան	»	240
Գաւառաց համար և արտաքին Թղթատարական վճարմամբ	»	120
Ռուսիոյ, Պարսկաստանի, տարեկան	Ռուբլի	56
» վեցամսեայ	»	28

Ծանուցումները [illegible]

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 16 ՓԵՏՐՈՒԱՐ, 1887

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

Նանսիէ կը հեռագրուի. Բազմաթիւ գերման պահակներ դրուած են սահմանաց վրայ, ձերբակալելու համար գերման դասալիքներն որք շատցած են յոյժ՝ մօտալուտ պատերազմի զրոյցներուն պատճառաւ։ Ֆրանսական կառավարութիւնն հրամայեց որ եթէ այս գերման պահակներ դիպուածաւ ֆրանսական հողը մտնեն, ֆրանսական պահակները չզարնեն զանոնք, այլ միայն գործուած բռնաբարումը պաշտօնապէս գիտել տան, և եղելութիւնն անմիջապէս հաղորդեն ի Բարիզ, որպէս զի դիւանագիտական բողոք ուղղուի։

—Բիզմարք Իշխան, պատերազմի հաւանականութեան մասին Բրուսիոյ Երեսփ. Ժողովոյն անդամ Պ. Էյնէրի մէկ հարցման պատասխանելով, ըսաւ. «Դուք ալ ինձ չափ տեղեկութիւն ունիք այդ մասին. կ'ապրինք ի խաղաղութեան. բայց նայեցէք ֆրանսական պատրաստութեանց, զօրանոցներու շինութեան, Զօր. Պուլանժէի գործունէութեան, և 16 տարիներէ հետէ ֆրանսական «Հայրենասիրաց Դաշնակցութեան» հանած աղմուկին, և յանժամ կը հասկնաք թէ Ֆրանսայէն վախնալու տեղի ունի՞նք թէ ոչ։»

—Գերման լրագիրք ոմանք կ'ամբաստանեն կէս-պաշտօնական Փօսթ լրագիրը թէ Ֆրանսայի հետ պատերազմի մօտալուտ սկսման հաւանականութեանը մասին իւր հրատարակած յօդուածն, որ տագնապ մը յառաջ բերաւ, ներշնչուած էր Պերլինի սեղանաւորական հաստատութենէ մը, որ այդ տագնապէ վեց միլիոն մարք շահած է։ Փօսթ կը սպառնայ դատ բանալ այս ամբաստանութեան հեղինակներուն դէմ։

—Պապին և Բիզմարք Իշխանին սակարկութիւնն յաջողութեամբ կը պսակուի։ Պապն օգնեց Երեսփոխան-Նախարարապետին՝ Կաթոլիկներուն ընդդիմութիւնը նուաճելու զինուորական օրէնքի մասին։ Միւս կողմէ, Կարդինալ Եաքոպինի նամակ մը ղրկելով Բիզմարք Իշխանին, շնորհակալ եղաւ Մայիսի Օրինաց բարեփոխման մասին ըրած նոր զիջումներուն համար։

—Բրակայէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ֆրանսա մեծաքանակ ատաղձ ապսպրած է Պօհեմիոյ երեք մեծ գործարաններուն՝ ամսոյս վերջն յանձնելի Նանսիի ֆրանսական զօրաբանակին։ Պօհեմիոյ չորրորդ գործարան մը չէ կրցած իրեն եղած ֆրանսական յանձնարարութիւններն ընդունել՝ տրուած պայմանաժամին շատ կարճ լինելուն պատճառաւ։ Պօհեմիա ատաղձի վաճառականութեան մեծ կեդրոն մը լինելով, զարմանալի չէ որ Ֆրանսա հոն դիմէ։

—Պ. Քրուբ, «Թնդանօթի Թագաւորն», իւր ձայնը խառնելով Վիլհէլմ Կայսեր և Հումպ Պաշայն ձայնին, հրաւիրեց ժողովուրդն որ ի նպաստ Եօթնամեակին քուէ տան. (զի այն ատեն Պ. Քրուբ քանի մը հազար Թնդանօթ աւելի կրնայ ծախել ամեն տարի.) Մեծ գործարանապետին հրահանգաց համեմատ, իւր 20,000 գործաւորք միաձայնաւ ի նպաստ Եօթնամեակին քուէ պիտի տան եղեր։

—Շատ մը մարդիկ կ'աշխատին Քաուիզի (Սպանիա) ամրութեանց։

—Հիւսիսային Ֆրանսայի բերդերն ամբողջովին սպառազինուեր են, այն երկիւղիւ թէ Գերմանք, Պելժիքայէն անցնելով, կրնան հիւսիսային Ֆրանսայի ճամբով իյնալ Բարիզի վրայ։

—Ֆրանսայի և Գերմանիոյ պատերազմական պատրաստութեանց առթիւ յիշատակուած քաղաքներուն դիրքին վրայ ճիշդ գաղափար ունենալու համար աշխարհագրական համառօտ տեղեկութիւն մը օգտակար է։ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ սահմանագլուխը, փոփոխեալ 1870—71 ի պատերազմաւ, ունի այժմ 140 մղոն երկայնութիւն։ Հիւսիսային կողմն է Լոռէն, որոյ մայրաքաղաքն է Մէձ. հարաւային կողմն է Ալզաս, որոյ կեդրոնն է Ստրազպուրկ։ Յիշեալ 140 մղոն սահմանագծին հիւսիսային ծայրն է Պելժիա, հարաւային ծայրը՝ Զուիցերիա։ Ֆրանսա, ինքզինք պաշտպանելու համար այդ սահմանագծի վրայ, ունի չորս առաջնակարգ բերդեր, Վէրտէօն, Թուլ, Էբինալ և Պելֆոռ, (հիւսիսէն ի հարաւ ընթանալով)։ Այս չորս բերդեր գրեթէ ուղղակի գծի մը վրայ են։ Անմիջապէս ետքը կուգայ երկրորդ գիծ մը, երկրորդական բերդերով, որք են նոյն կարգաւ՝ Լան, Ռէմս, Վիդրի, Լանքր, Պզանսօն։ Սորա ետեւն է Տիժօն։ Վէրտէօնի առաջնակարգ բերդին ետեւն է Շալօն, բանակետղ Զ. Զօրաբանակին, որ կը պաշտպանէ Բարիզի ուղղակի ճամբան։ Պզանսօն է կեդրոն Է. զօրաբանակին։ Միւս զօրաբանակաց կեդրոն ֆրանքօ գերման սահմանագլխին մօտ չեն։ Ահաւասիկ անոնց կեդրոնավայրերն. Ա. Զօրաբանակ՝ Լիլ, Պելժիոյ սահմանաց հանդէպ. Բ.՝ Ամիէն. Գ. Ռուան. Դ. Լըման. Ե. Օրլէան. Ը. Պուռժ. Թ. Թուռ. Ժ. Ռէնն. ԺԱ. Նանդ. ԺԲ. Լիմօժ. ԺԳ. Ֆէռան. ԺԴ. Լիօն. ԺԵ. Մարսիլիա. ԺԶ. Մոնբէլիէ. ԺԷ. Թուլուզ. ԺԸ. Պորտօ։

—Գերմանիոյ կողմը, Մէձ և Ստրազպուրկ բնական և արուեստական մեծ զօրութիւն ունեցող բերդեր են։ Ալզաս-Լոռէն ամրապէս օժտուած են ուրիշ բերդերով ալ։ Ռէն գետն ունի բազում ամուր կէտեր, մեծաւ մասամբ ի մէջ Քոլոնի և Քօպլանցի։ Ահաւասիկ գերմանական զօրաբանակաց կեդրոններն. Ա. Քէօնիկսպերկ, Ռուսիոյ դիմաց. Բ. Շդէդդին. Գ. Պերլին. Դ. Մակտըպուրկ. Ե. Բոզէն, Ռուսիոյ դիմաց. Զ. Պրեսլաւ, թէ՛ Ռուսիոյ և թէ Աւստրիոյ դիմաց. Է. Միւնսդէր, Հոլանտիոյ դիմաց. Ը. Քոպլէնձ, Պելժիոյ դիմաց, Մէձի գծին վրայ. Թ. Ալդօնա. Ժ. Հանովէր. ԺԱ. Քասէլ. ԺԲ. Տրէզտէն, Աւստրիոյ դիմաց. ԺԳ. Շդուդկարդ, Ստրազպուրկի ետեւ. ԺԴ. Քարլսրուհէ, Ալզասի ետեւ. ԺԵ. Ստրազպուրկ. ԺԶ. Մինիխ, Աւստրիոյ դիմաց. ԺԷ. Վիւրձպուրկ. Գերմանիա ունի նաև 18րդ Զօրաբանակ մը, կայսերական անձնական բանակն, որոյ կեդրոնն է Պերլին։

—Ֆրանսական զօրաբանակներուն պատերազմական ոյժն է 40,000 ական հոգի. այժմ, խաղաղութեան ատեն, անձնիւր զօրաբանակին ոյժն 30,000 է պակաս է քիչ մը։ Ի կեդր. Ֆրանսական երկու զօրաբաժիններ հեծելոց, թնդանօթաձիգներէն զատ։ Այս հաշուոց մէջ չեն պահեստք, որով վերոյիշեալ գումարք կը կրկնապատկին։

—Գերմանական զօրաբանակներուն ոյժն է 40,000. հիմակ անձնիւրն 30 հազարէ քիչ մը պակաս է։ Խաղաղութեան ատեն բանակին ոյժը պատերազմական ոյժին մէկ երրորդն է, ի հաշիւ առնլով նաեւ պահեստները։

—Ֆրանսա, իւր տարածութեան հետ բաղդատմամբ, Գերմանիայէն աւելի երկաթուղի ունի։ Բայց Գերմանիոյ երկաթուղիք աւելի համաձայն են ռազմագիտական պահանջմանց։

—Եւրոպական մեծ պատերազմի մը մէջ, Գերմանիա ունի պաշտպանելու երեք տարբեր սահմանագծեր, երեք առաջնակարգ զինուորական Տէրութեանց դէմ, Ռուսիոյ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Ֆրանսայի դէմ։ Իսկ Ֆրանսա Գերմանիայէն զատ նաեւ Իտալիոյ կողմէ յարձակումէ կրնայ վախնալ, և Սպանիան հաշուէ դուրս թողլով՝ միայն երկու մեծ Տէրութեանց դէմ պարտի պաշտպանել իւր սահմանները։

—Պ. Շէֆֆլ, երբեմն աւստրական նախարար, այս օրերս ուշագրաւ տետրակ մը հրատարակեց, յորում ենթադրելով թէ Գերմանիա և Աւստրիա դաշնակցին Ֆրանսայի և Ռուսիոյ դէմ, երկուց կողմանց ոյժերը կը հաշուէ։ Գերմանիա 2,805,000 զօրք. Աւստրիա-Հունգարիա, 1,279,684. գումար, 4,084,684. Ռուսիա, 2,900,000. Ֆրանսա, 2,862,400. գումար 5,762,000. Բայց Պ. Շէֆֆլ զանց կ'ընէ աւստրո-մաճառ վերջին պահեստն, որ զինուորական ծառայութեան ամեն պայմանաժամ լրացուցած զօրքերէ կը բաղկանայ, որք մէկ միլիոն հոգի կը հաշուուին։ Գալով պատերազմին հաւանական ծախուց, կը հաշուէ թէ լոկ ֆրանքօ-գերման պատերազմ մը պիտի պատճառէ 16 միլիառ ֆր. ծախք, կամ 640 միլիոն անգլ. ոսկի։ Իսկ եթէ յիշեալ չորս Տէրութիւնք մասնակցին, պատերազմին ծախքը 30 միլիառ ֆր. է կամ 1,200,000,000 անգլ. ոսկիէ պակաս չպիտի լինի։ Ուրեմն, կ'ըսէ, եւրոպական մեծ պատերազմ մը պիտի պատճառէ ընդհանուր սնանկութիւն մը։

—Այս թուանշաններու առթիւ, Թայմզին Վիէննայի Թղթակիցը կ'ըսէ. «Միշտ տղայական բան մը կայ սոյնպիսի գուշակութեանց մէջ, զորս խիստ քիչ անգամ կը հաստատեն իրողութիւնք։ Օրինակի համար, անտեղի է Գերմանիոյ և Ռուսիոյ համեմատական ոյժը մարդկային գլուխներ համրելով որոշել, երբ Մարէշալ Մոլդքէ՝ գերմանական բանակին մէջ՝ միայն մէկ գլուխ կը հաշուէ։ Բայց ճիշդ համրելով աւստրացի Նախորդ Նախարարին թուերը, գիտելի է թէ, որչափ ժամանակ որ պէտք է Ռուսիոյ՝ միլիոն մը զօրք ի ճակատ հանելու համար, նոյն ժամանակին կէսը կը բաւէ Գերմանիոյ՝ իւր բովանդակ բանակ համախմբելու համար։ Ռուս բանակը ցրուեալ է 800 հազար քառ. մղոն տարածութեան վրայ։ Զայս ի մտի ունենալով, կը տեսնենք թէ ո՛չ միայն գերմանական, այլ նաև աւստրո-մաճառ բանակը ռուսականէն առաւել իրական պատերազմիկ ոյժ մ'ունի։ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ տարածութիւնն է իբր 241,000 քառ. մղոն, և ունի 15,000 մղոն երկաթուղի։ Ռուսիա եւս թէպէտ նոյնչափ երկայնութեամբ երկաթուղի ունի, բայց իւր հող եռապատիկ աւելի ընդարձակ է։ Բաց աստի, ռուսական հողին վրայ կան բազմաթիւ կէտեր ուր ստուար պահապան զօրք հարկ է պահել մշտապէս։ մինչ Աւստրիա-Հունգարիա, երեք կողմէ բարեկամ Պետութիւններէ շրջապատուած և երկիւղ ազդող Ռնչականներ չունենալով, կարող է առ առաւելն երեք շաբթու մէջ իւր 1,200,000 զօրք ուղղել իւր սահմանաց ո՛ր կողմն որ ի վտանգի գտնուի։ 200,000 զօրաց պէտք կայ Պոսնա-Հերսէքի դէմ և առ ի ջախջախել Չեռնակորցիները. բայց ասոր դէմ կան վերջին պահեստի 300,000 զօրք։»

—Թայմզին Բարիզի Թղթակիցը կը հեռագրէ փետր. 18ին.

«Բէդերսպուրկէ Բօյէր. Քորէսփոնտէնցի ուղղեալ կէս-պաշտօնական նամակն, որ ֆրանքօ-ռուս դաշնակցութեան մը գաղափարը կը յայտնէր, դիւանագիտական ճարտարութեան գործ մ'էր, և արձագանգ չգտաւ Բարիզի մէջ. զի աներկբայ է թէ Ռուսիա պարզապէս գործիք կ'ընէ Ֆրանսան՝ ճնշում ի գործ դնելու համար Բիզմարք Իշխանին վրայ։ Այս քաղաքականութիւն կը շարունակէ 10—12 տարիներէ հետէ, և Բիզմարք միշտ զիջում ըրած է Ռուսիոյ։ Գերմանիա եթէ կ'ուզէ որ Ռուսիա ետ կենայ Ֆրանսայի հետ դաշնակցելէ, պարտի նպաստել ռուս քաղաքականութեան։ Գէշ բան կը լինէր եթէ Գերմանիա ջանար խոյս տալ այս ռուսական մշտատեւ ճնշումէ՝ Ֆրանսայի հետ հաշիւը լմնցնելով այնչափ շուտ որ Ռուսիա ժամանակ չունենար միջամտելու։ Բայց որովհետեւ անհաւանական և գուցէ անկարելի է այդ, կ'երեւի թէ Բիզմարք Իշխան լաւագոյն պիտի համարի Արեւելքի խնդիրներուն մէջ գործողութեան ազատութիւն տալ Ռուսիոյ։»

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

Կեդր. Ասիայէն լուր եկած է Մոսքուա թէ անգլօ-հնդիկ իշխանութիւնք պիտի շարունակեն մինչեւ Բէդդա շինուած երկաթուղին Աֆղանիստանի մէջէն յառաջ տանելով զայն, որպէս զի անգլ. վաճառականութեան համար ասպարէզ գտնեն ի Խիվա և Պուխարա։ Ասոր վրայ ռուս կառավարութիւնը մարդ ղրկած է, այդ կարեւոր լրոյ ըստուգութիւնը քննելու։

—Անդրկասպեան ռուսական երկաթուղւոյն մինչեւ Սմրղանտ շարունակումը պիտի սկսի ապրիլի վերջն, և նոյեմբերին պիտի աւարտի։

—Զարին հրամանաւ, ընդհանուր Սպարապետին համար ասիական յատուկ ճիւղ մը պիտի կազմուի, որուն քննութեան և հսկողութեան պիտի ենթարկուին Կովկասիոյ, Թուրքեստանի, Օմսքի, Իրքուդսքի, Ամուրի և Անդրկասպեան երկրին վերաբերեալ զինուորական խնդիրք։

—Պաղումէ եկած ուղեւորներ կը պատմեն Թայմզի Կ. Պոլսոյ Թղթակցին թէ յունուար ամսոյ մէջ սովորականէն աւելի զօրք եկած է անդ եւրոպական Ռուսաստանէն։ Այս զօրքեր, գիշեր ու ցորեկ Պաղում հանելով, երկաթուղւոյ միջոցաւ Պաքու կը ղրկուէին անմիջապէս։ Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ Ռուսիա գործողութիւն մը կը պատրաստէ կեդր. Ասիոյ մէջ, որպէս զի ուշադրութիւն չգրաւէ Եւրոպիոյ կողմէն մտադրած գործողութիւնն։ (Ուրիշ աղբիւրներէ եկած տեղեկութեամբք եւս ապացուցուած է այժմ թէ ռուս կառավարութիւնն այս միջոցիս արտասովոր փութաջանութեամբ զօրք կը թափէ ի կեդր. Ասիա։)

—Զօր. Քաուլպարս, իւր պուլղարեան համբաւն ետին ձգած, Վիէննա հասաւ նախընթաց շաբթուն։ Բայց որովհետեւ ինչ ինչ անձնական գործեր կարգադրելու համար միայն կ'այցէր իւր նախկին պաշտօնավայրը, մարդու չերեւցաւ և պաշտօնական ընդունելութիւն չըրաւ։ Զօր. Քաուլպարս, իւր պուլղարեան արկածներէ ի վեր, բնաւ համակրանք չազդեր ի Վիէննա։ Փետր. 13ին, պանդոկին պատուհանէն տեսած պէտք է լինի Բարեկենդանի դիմակաւոր ծաղրածուաց խումբ մը, յորում ոմն ձեւացած էր Զօր. Քաուլպարս, և իւր քով ունէր կեղծ իշխան մը Մինկրելիոյ։ Փողոցները շրջագայողք շատ կը ծիծաղէին այս խեղկատակութեան վրայ։ Երկու ծաղրածուք մեծ խնամով նմանցուցեր էին ամեն ինչ, և կը զբօսնուին կշտամբելով ու ծեծելով իրենց մօտ նստած քաղցրաբարոյ երիտասարդ մը, որ Պուլկարի մը դերը կը կատարէր։—Զօր. Քաուլպարս ըսեր է որ եթէ կայսրն երկրորդ անգամ ղրկէ զինք Պուլկարեան երկիրը, վեց Պուլկար աքսորելով և 12 Պուլկար բանտարկելով կարող է բովանդակ երկրին մէջ յեղաշրջում մը յառաջ բերել ի նպաստ Ռուսիոյ։

—ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆ. Շատ մը Ղըլզայիք (տես. Արեւելքին փետր. 5 ի թիւն) արշաւելով Թուլի հովիտն, սպաններ են 50 Աֆղաններ։ Առաջիկայ մարտ ամսուն մէջ Քապուլի դէմ խմբովին ոտք ելնելու համար մեծ պատրաստութիւն կայ եղեր Ղըլզայիներուն մէջ։ Գէթ այսպէս կը հեռագրէ Ռէօյդէրի գործակալը Կալկաթայէ։

—Էմիրը, վախնալով թէ Նէվրուզի օրը Ղըլզայիք, Մօլլաներուն դրդմամբ, ընդհանուր ապստամբութիւն մը պիտի հանեն, նոր զօրք ղրկեց Քանտահար, Խէլաթի Ղըլզայի, Ղազնի, Ճէլլալապատ և Կանտամաք։

ՌՈՒՍԻԱ. Ի Բեդերսպուրկ երեւան հանուած վերջին զինուորական դաւադրութեան պատճառաւ, 25 սպայք ու զինուորական ուսանողք ձերբակալեցան։ Մեծ Սպարապետին Ակադեմիան կասկածի տակ է, նմանապէս ամեն զինուորական և նաւային վարժարաններ։ Համալսարանական ուսանողք ոմանք եւս ամբաստանուած են։ Այս նոր դաւադրութիւն շատ գէշ տպաւորութիւն ըրեր է Զարին և Արքունեաց վրայ։ Ձերբակալելոց մէջ կան եղեր նաեւ քանի մը նաւային սպայք։

—ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ կառավարութիւնն արտօնութիւն տուաւ Ֆրանսայի՝ պեղումներ և խուզարկութիւններ ի գործ դնելու ի Դելփի, նոյն պայմաններով որովք երբեմն նմանօրինակ արտօնութիւն մը տուած էր Ոլիմպիոյ գերմանական պեղումներուն։ Ի Դելփի շատ մը կարեւոր պատմական և գեղարուեստեան նիւթեր յերեւան պիտի կրնան հանուիլ։

—ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ. Մասուայի իտալեան պարտութենէն ի վեր Հռոմի մէջ ծագած նախարարական տագնապը չվերջացաւ տակաւին։ Պ. Տեբրէդիսէ յետոյ Պ. Ռոպիլանդ եւս, Իտալիոյ ամենէն ձեռնհաս քաղաքագէտներէն մին, մերժեց նոր նախարարութիւն մը կազմելու պաշտօնն։ Իտալիոյ համար լոկ ներքին խնդիր մը չէ այս. զի Իտալիոյ նոր նախարարութեան կազմութիւնն անշուշտ զգալի ազդեցութիւն մը պիտի ընէ Իտալիոյ արտաքին քաղաքականութեան վրայ։ Ուրբաթ աւուր հեռագիր մը իտալօ-աւստրօ-գերմանական դաշնակցութեան վերակազմութիւնը կը ծանուցանէր։ Ֆրանսա միշտ ուշի ուշով կը դիտէ Իտալիոյ քաղաքականութիւնը. զի ընդհանուր կարծիք մը կայ թէ, ֆրանքօ-գերմանական նոր պատերազմի մը մէջ, Իտալիա զիւր բանակ պիտի միացնէ Ֆրանսայի վրայ յարձակող գերմանական բանակին հետ՝ Ֆրանսայէն ետ առնլու համար զՍավուա և զՆիս, զորս, ինչպէս կը յիշուի, Իտալիա թողած էր Ֆրանսայի՝ ի փոխարէն Նաբոլէոն Գ.ի դաշնակցութեան ընդդէմ Աւստրիոյ։ Իտալեան կարեւորագոյն լրագիրք կը հերքեն այս կարծիք. կ'ըսեն (ինչպէս Օբինիոն իւր մէկ վերջին թուով) թէ «Իտալիա երբեք օգուտ չպիտի քաղէ Ֆրանսայի Գերմանիոյ դէմ պատերազմ մղած վայրկենէն՝ անոր վրայ յարձակելու համար փառաբար և ետ առնլու համար գաւառներ զորս Ֆրանսա օրինաւորապէս ստացած է։» Նոյն լրագիր կը յարէր. «Ցորչափ Տէրութեանց հաւասարակշռութիւնը չխանգարի յԱրեւելս, որպէս յԱրեւմուտս, Իտալիա պատճառ չպիտի ունենայ թողելու խաղաղական հիմնագիրն, որ ցարդ այնչափ նպաստած է իւր ելմտական վերանորոգման։» Այսու հան-

---

—)(43)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ՀԻՆԳ ՇԱԲԱԹ ՕԴԱՊԱՐԿՈՎ

ԵՐԿՐԱԽՈՅԶԱԿԱՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԵՔ ԱՆԳԼԻԱՑԻՈՑ Յ'ԱՓՐԻԿԷ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ԳԼՈՒԽ ԻԵ.

—Այդ բանծիդ, տէ՛ր իմ, մի՛ նեղանաք, չէք կրնար երբէք հաւատացնել ինձ։

—Նաւակին եզրն ե՛լ, Ծոյէ, թեւերդ երկնցո՛ւ, եւ կը տեսնես։»

Ծոյէ հնազանդեցաւ, եւ տեսաւ որ իւր ըրած շարժումները ճիշդ կը կրկնուէին անմիջապէս։

«Կրկներեւութի արդիւնք է, ըսաւ տոքթորն, եւ ոչ ուրիշ բան. տեսողական երեւոյթ մ'է, օդին խաւերուն անհաւասար նօսրացումէն յառաջ եկած։»

—Հրաշալի՛ բան է, կ'ըսէր ու կը կրկնէր Ծոյէ, չուզելով անձնատուր լինիլ, եւ փորձը կը յեղյեղէր իւր ձեռքով։

—Ի՛նչ հետաքրքրաշարժ տեսարան, ըսաւ Քէննէտի, հաճոյք կ'զգայ մարդ հեռուէն տեսնելով մեր քաջ Վիքթօրիան։ Գիտէ՞ք որ սիրուն կերպարանք մ'ունի եւ մեծավայելուչ կեցուածք։

—Ի զուր ձեր ուզածին պէս կը մեկնէք այս երեւոյթ, ըսաւ Ծոյէ, բայց ինչ եւ լինի, զարմանալի բան է։»

Սակայն՝ շատ չանցաւ՝ պատկերը ջնջուեցաւ աստիճանաբար. ամպերն առաւել բարձրանալով հեռացան Վիքթօրիայէն, որ ոչ եւս հետեւեցաւ անոնց, եւ մէկ ժամ յետոյ աներեւոյթ եղան երկնից մէջ։

Հովն, որ հազիւ զգալի էր, առաւել եւս նուազեցաւ։

Տոքթորն, յուսահատեալ, գետնին մօտեցաւ։

Ուղեւորք, զորս այս միջադէպ կորզած էր իրենց մտահոգութիւններէն, վերստին սուզեցան նոյն տխուր մտածութեանց մէջ, հրատոչոր տապէ մ'ընկճեալ։

Ժամը չորսին մօտերը, Ծոյէ ցցուեալ բան մը նշմարեց անհուն աւազոյ դաշտին վրայ, եւ շատ չանցած՝ հաստատեց թէ երկու արմաւենիք էին քիչ հեռաւորութեամբ։

«Արմաւենի՛ք, ըսաւ Ֆէրկիւսոն, ուրեմն աղբիւր մը կամ ջրհո՛ր մը կայ։»

Դիտակն առաւ եւ ստուգեց որ Ծոյէի աչքերը չէին խաբեր զինքը։

«Վերջապէս, ըսաւ, ջո՛ւր գտանք եւ փրկուեցա՛նք, վասն զի որչափ եւ յամր երթանք, կը յառաջանանք միշտ եւ պիտի հասնինք վերջապէս։

—Ուրեմն, Տէ՛ր իմ ըսաւ Ծոյէ, չե՞նք կրնար խմել մեր ունեցած ջուրը։ Օդին ջերմութիւնն անտանելի է։

—Խմենք, տղա՛ս։»

Եւ խմեցին. որով ջուրին մէկ երրորդն ալ գնաց։

«Ո՛հ, կարծես թէ կենդանութիւն առինք։ Բէքըլինսի գարեջուրն այսչափ հաճոյք չէր կրնար տալ ինձ։

—Ահաւասիկ զրկման օգուտները, պատասխանեց տոքթորը։

—Մեծ բան մը չեն վերջապէս, ըսաւ որսորդն, եւ եթէ երբէք հաճոյք չպիտի զգայի ջուր խմելէ, կը հաւանէի, այս պայմանաւ որ յաւիտեան չզրկուէի անկէ։»

Ժամը վեցին Վիքթօրիա կը սաւառնէր արմաւենիներուն վրայ։ Երկու նիհար ծառեր էին, ճղած, չորցած. երկու տերեւազուրկ ծառոց ուրուականներ, առաւել մեռեալ քան կենդանի։ Ֆէրկիւսոն սարսափով դիտեց զանոնք։

Նոցա ստորոտը ջրհորի մը կիսամաշ քարերը կը տեսնուէին, բայց այդ քարերն, արեւուն սաստիկ տաքէն ճաթռտելով, անշօշափելի փոշի մը ձեւացուցած կը թուէին։ Խոնաւութեան երեւոյթ բնաւ չկար։ Սամուէլի սիրտը սեղմուեցաւ, եւ երբոր իւր երկիւղն ընկերներուն յայտնելու վրայ էր, նոցա բացագանչութիւնները գրաւեցին զիւր ուշադրութիւն։

Սպիտակ ոսկերաց երկար գիծ մը տարածուած էր դէպ յարեւմուտք, և կմախքներու կտորուանք շրջապատած էին ջրհորին բերանը։ կարաւան մը յառաջացած էր մինչեւ հոն, եւ այն երկար ոսկրակոյտով նշանակած էր իւր անցք։ Տկարագոյնք հետզհետէ աւազին վրայ ընկած էին անյաբեր, զօրեղներն ալ մինչեւ ջրհորին քով հասեր, եւ անդ մեռեր էին դժնդակ մահուամբ։

Ուղեւորք իրարու երես նայեցան սրտաթափ։

«Զիջնենք, ըսաւ Քէննէտի, փախչինք այս սոսկալի տեսարանին առջեւէն, այս ջրհորին մէջ բնաւ ջուր չկայ։

—Ո՛չ, Տի՛ք, պէտք է որ խիղճերնիս ազատ մնայ։ Գիշերն աստ կ'անցունենք փոխանակ ուրիշ տեղ անցունելու։ Կը խուզենք այս ջրհոր մինչեւ յատակ, հոն աղբիւր մը կայ, եւ թերեւս քիչ մը ջուր մնացած է մէջը։»

Վիքթօրիա գետնին իջաւ։ Ծոյէ եւ Քէննէտի իրենց ծանրութեան չափով աւազ լեցուցին նաւակին մէջ, եւ դուրս ելան։ Վազեցին ջրհորին քով եւ մէջն իջան քարէ սանդուղէ մը, որ փոշի կտրած էր։ Աղբիւրը բազում տարիներէ ի վեր ցամքած կը թուէր, չոր եւ դիւրափշրելի աւազ մը պեղեցին, եւ խոնաւութեան հետք չի գտան։

Տոքթորը տեսաւ որ երկուքն ալ հորէն դուրս ելան քրտնաթաթաւ, այլագունեալ, նուրբ փոշիով ծածկեալ, սրտաբեկ եւ յուսահատ։

Հասկցաւ որ իրենց խուզարկութիւնն ապարդիւն եղած էր, ինչպէս որ կ'սպասէր։ Բան մը չըսաւ։ Կ'զգար որ այն վայրկենէն սկսեալ՝ երեք մարդու քաջութիւն եւ կորով պէտք էր ունենալ։

Ծոյէ կարծրացած տիկի մը կտորուանք հետը բերելով՝ գետնին վրայ սփռեալ ոսկերոտիներուն մէջ նետեց բարկութեամբ։

Ճաշին ժամանակ ո՛չ մի խօսք փոխանակեցաւ երեք ուղեւորաց մէջ։ Ակամայ կերան։

Եւ սակայն դեռ ծարաւէ տանջուած չէին իսկապէս, եւ միայն ապագային վրայ կը յուսահատէին։

* * *

ԳԼՈՒԽ ԻԶ.

Հարիւր տասն-երեք աստիճան։—Տոքթորին խորհրդածութիւնները։—Յուսահատ խուզարկութիւնք։—Փողակը կը մարի։—Հարիւր քսան-երկու աստիճան։—Անապատին երեւոյթը։—Գիշերային պտոյտք։—Ամայութիւն։—Լքում։—Ծոյէի խորհուրդը։—Տակաւին մէկ օր։

Նախորդ օրը Վիքթօրիա տասն մղոնէն աւելի ճանբայ չէր ըրած, եւ զայն օդին մէջ բռնելու համար հարիւր վաթսուն-երկու խորանարդ ոտնաչափ կազ ծախսուած էր։

Շաբաթ առաւօտ տոքթորը չուի նշան տուաւ։

«Փողակը վեց ժամէն աւելի չկրնար երթալ, ըսաւ։ Եթէ մինչեւ վեց ժամ ջրհոր մը կամ աղբիւր մը չգտնենք, ի՛նչ պիտի լինինք, Աստուած միայն թէ գիտէ։

—Հով քիչ կայ այս առաւօտ, տէ՛ր իմ, ըսաւ Ծոյէ, բայց ետքը կ'ելնէ թերեւս», աւելցուց տեսնելով Ֆէրկիւսոնի տխրութիւնը, զոր չէր կրնար ծածկել։

Ունայն յոյս։ Օդին մէջ կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէր, այն հանդարտութիւններէն մին, որ արեւադարձական ծովերուն մէջ յամառաբար կը կաշկանդեն նաւերը։ Տաքն անտանելի էր, եւ ջերմաչափն, ստուերի մէջ, վրանին տակ, հարիւր տասն-երեք աստիճան (45° սանթիկրատ) կը ցուցնէր։

Ծոյէ եւ Քէննէտի, իրարու մօտ պառկած, իրենց վիճակին մոռացումը կը փնտռէին՝ եթէ ոչ քունի՝ գոնէ թմրութեան մէջ։ Առ հարկի անգործութիւն մը դժնդակ մտքբաղութիւններ կուտար իրենց։ Յոյժ դառն է այն մարդուն վիճակն, որ աշխատութիւն մը կամ նիւթական զբաղում մը չունենար իւր մտահոգութիւնը պահ մը մոռցնող։ Բայց անհուն անապատին մէջ ոչ դիտելու բան մը կար, ոչ ալ փորձելու։ Հարկ էր կրել վիճակին ծանրութիւնն, առանց բարւոքելու կամ սփոփելու կարողութեան։

Ծարաւն ալ սկսաւ անողորմաբար տանջել զանոնք։ Օղին, ոչ միայն չէր ամոքեր այդ տագնապագին պէտք, այլ առաւել եւս կը գրգռէր, եւ իրաւամբ կ'արդարացնէր «վագրերու կաթ» անունը, զոր Աֆրիկէի բնիկները կուտան այդ ըմպելւոյն։ Հազիւ քիչ մը ջուր մնացած էր գալոնին տակն, եւ այն ալ տաքցած։ Երեքն ալ ըղձանօք աչօք կը դիտէին այն քանի մը թանկագին կաթիլներն, եւ ոչ ոք կը համարձակէր իւր պապակեալ շրթունքը դպցունել անոնց։

(Շարունակելի)

դէրձ, քանի որ՝ ըստ վերջին լրոյ՝ Իտալիա նախամեծար կը համարի դաշնակցիլ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ հետ, կը թուի թէ Պիսմարք Իտալիան քաղաքական հաշիւներուն միշտ համաձայն պիտի լինի իտալեան քաղաքականութիւնն, և այս ալ անշուշտ չի նպաստեր փարատելու Ֆրանսայի երկիւղներն ի մասին Իտալիոյ գործողութեան ֆրանքօ-գերման նոր պատերազմի մէջ։ Գուցէ մի և նոյն ժամանակ թէ՛ Գերմանիոյ և թէ Իտալիոյ դէմ մարտնչելու պատասխանատուութիւնը մեծապէս նպաստէ հանդարտեցնելու Ֆրանսացւոց ամենէն աւելի պատերազմասէր մասին եռանդն և ֆրանքօ-գերման նոր պատերազմի ևս քան զևս հեռացնելու։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅՈՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

Միացեալ Ընկերութեանց տարեկան մեծ պարահանդէսն համապատասխանեց ամեն ակնկալութեանց և կարելի է ըսել թէ եղանակին չքեղագոյն ու յաջողագոյն պարահանդէսն եղաւ ամեն տեսակէտով։

Շաբաթ իրիկուն ժամը գրեթէ 3 էն սկսեալ մին միւսի ետեւէն օրընթաց կառքեր կանգ կ'առնուին Նոր Թատրոնի դրան առաջ և ժամ չորսին արդէն ասեղ ձգելու տեղ չկար պարասրահին մէջ։ Թատերաբեմի ներքնակողմի պատի վրայ, որպէս ադամանդակուռ փայլատակող աստղ մը, ակնապարար կերպիւ կը շողշողար օսմանեան մեծադիր հրեղէն մահիկն, որոյ մակերեւոյթի վրայ, գոգցես քամիէ զարնուելով, անդադար յառաջ կուգային լուսափայլ ու թաթռուն ալեակներ որ կը կախարդէին մարդուս աչքերն, իսկ մահիկի հանդիպակաց կողմը կէդրոնական օթեակի ճակատին նոյն շողիւնով կը շողային Մ. Ը. տառաչէկ զոյգ տառերը։ Բոլոր օթեակներն ևս լուսազարդուած էին։ Մի խօսքով, ընդհանուր լուսավառութիւնը շատ փայլուն էր։

Օտարազգի ներկայից մէջ կը նշմարուէին Տիկինհուայդ, Մոհսին Խան Մահմուտ փաշա, Մուսթաֆա փաշա, Տիւսափ փաշա, Ահմէտ Ճէլալէտտին պէյ, Մահմուտ պէյ, Պալս, Ռաբբոբռ եւն, եւն։ Օթեակներու մէջ կը տեսնուէին ազգային բարձր ընտանիքներ, Դադադեան, Նուրեան, Զայեան, Ազարեան, տր Ջունդ, Կէօչէեան, Եսաեան, Ֆուլձ, Մաքսուտեան, Նորատունկեան, Սրվաճեան, Գարակէօզեան, Հալաճեան, Փափազեան, Թոգաթլեան, Զլդուքճեան, Գավաֆեան, Ինճէեան եւն եւն։ Իսկ վարը խռնուած էր ընտիր բազմութիւն մը դիմակաւոր և անդիմակ, որք իրենց այլազան տարազներով խիստ հաճոյալի տեսարան մը կը ներկայէին։

Միացեալ Ընկերութեանց այս պարահանդէսն ոչ միայն պարի հանդէս էր, այլ իւր մէջ կը բովանդակէր Բարեկենդանի ամեն յարմար զուարճութիւն, վայելչութեան սահմանի մէջ։ Հանդիսականներն երբեմն պարին նայելով կը զուարճանային, երբեմն ալ եղական դիմակաւորաց որք կ'երեւէին ամենուրեք և որ ընդհանուր ծիծաղ կը շարժէին. իսկ պարերու ընդմիջմանց ժամանակ եւս արտառոց դիմակաւորներու ծիծաղաշարժ խումբեր ասդին անդ պտտելով կամ կանգ առնելով օթեակներու առաջ այլ և այլ զուարճալի խաղեր կը կատարէին կամ այնպէս մեղմիկ և հեշտաձայն կ'երգէին որ կարծես թէ նոցա ձայնը հեռաւոր ձորի մը մէջէն կամ անդունդի խորէն կը լսուի։ Ընդհանուր ոգեւորութիւնն երթալով կ'աւելնար և ժամ 8 ի ժամանակ արդէն ծայրայեղ աստիճանի հասած էր։

Մեծ դադարէն յետոյ եւս թէեւ բարձրաստիճան հանդիսականներէն ոմանք մեկնած էին արդէն, սակայն այն հոծ և յոգնաթիւ բազմութիւնն, որ պարահանդէսի սկիզբէն ի վեր խռնուած էր պարասրահի եւ թատերաբեմի մէջ, տակաւին կը մնար անդուլ եռանդուն։ Տեսարանն երթալով զուարճալի և ընտանեկան կը դառնար, եւ ամեն հանդիսականաց սիրտ եւս երթալով աւելի եւս կ'ուրախանար եւ կը բերկրէր, եւ ներքին զգացուն բերկրութեան նշաններն յերեւան կուգային յայտնապէս։ Արդէն բաւական ժամանակէ ի վեր առաւօտեան լոյսը կ'երեւէր և քիչ քիչ կը թափանցէր սրահին մէջ եւ պարողներու գլխուն վրայ. այս միջոցին սրահի բոլոր ճրագներն մարեցան, սակայն զուարթ բազմութիւնն, որ խանդը միշտ նոյն կը մնար, չէր հեռանար եւ կ'ուզէր միշտ պարել, զուարճանալ եւ ուրախանալ։ Մասնախումբի անդամներն որ կը դիտէին այս տեսարանն, զգածուելով հանդիսականաց այդ սրտագին եւ համակրելի անկեղծութեամբ արտայայտուած ջերմ փափաքէն, հրամայեցին լոյսերը վերըստին վառել եւ երաժշտական խումբին եւս պատուիրեցին շարունակել նուագն որչափ որ ուզէ հասարակութիւնն։

Առաւօտեան ժամը երկուքի մօտ բոլոր հանդիսականները կարի քաղցր եւ հաճոյալի տպաւորութեան ներքեւ ցրուեցան պարասրահէն։

* * *

Պարահանդէսի ամբողջ ժամանակամիջոցին թէ՛ պարի և թէ՛ այն այլ և այլ զուարճութեանց պահուն, հակառակ հանդիսականաց անհուն բազմութեան, բնաւ տեղի չունեցաւ ո՛ և է անկարգութիւն։ Եւ այս պատուաբեր պարագան պէտք է վերագրել այն համազգային համակրանաց զոր կը վայելէ Միացեալ ընկերութիւնն։ Ահա այս տեսակէտով հանդիսականները Միացեալ ընկերութեան պատիւը բարձր պահելու համար կը ջանային բնաւ պատճառ չտալ անտեղութեան։

Կատարեալ յաջողութիւն ունեցաւ և Ընկերութեան վիճակահանութիւնը։ Վիճակահանութեան առարկայները կարգաւ դրուած էին Նոր Թատրոնի սենեակներէ միոյն մէջ, իսկ թիւերը մասնաւոր սակառներու մէջ դրուած կը պտտցնէին նախ օթեակներն և ապա պարասրահն։ Առարկայներն ընդհանրապէս գնահատելի և արժէքաւոր էին. այս առթիւ ևս Ընկերութիւնը մասնաւոր շնորհակալութեան կ'արժանանար ամեն կողմէ։

Պարահանդէսի բարեկարգութեան եւ փայլուն յաջողութեան համար խորին շնորհակալութեան արժանի են Մասնախումբի նախագահն Պ. Ֆոսդէր իւր բարոյական աջակցութեամբ, եւ Մասնախումբի բոլոր անդամներն, իսկ առանձնապէս խորին շնորհակալութեան արժանի կը դատուի Ազարեան Յովէֆ էֆէնտի, որ հասոյթի եւ ներքին բարեկարգութեան համար իւր տարած բարոյական եւ մանաւանդ նիւթական ջանքերով, Պ. Ֆոսդէրի եւ Նուրեան էֆէնտիի հետ, գլխաւոր պատճառն եղած է պարահանդէսի բարեկարգութեան եւ չքեղութեան։ Մասնախումբի շատ անդամներն իսկ կը խոստովանէին զայս եւ կը յայտնէին թէ Ազարեան Յովէֆ էֆէնտի եղական նախանձախնդրութիւն ցոյց տուաւ Միացեալ ընկերութեան այս պարահանդէսի բարեկարգութիւնն եւ յաջողութիւնն ըստ կարելւոյն կատարեալ ընելու համար։

Մասնաւոր շնորհակալեաց արժանի են նաև Զայեան Իլիաս, Խումարեան Կարապետ, Եուսուֆեան Տիգրան, Սրվաճեան Կարապետ, Թաշճեան Սերգիս, Կիւլպէնկեան Կիւլպէնկ, Աստարճեան Պօղոս, Թօփալեան Գէորգ, Փափազեան Լեւոն պէյ, Պէրպէրեան Պետրոս և Բալուճճեան Կարապետ էֆէնտիները, և Յովհաննէս էֆ. Թօրոսեան որ Մասնախմբի անդամ չլինելով հանդերձ, մեծապէս աշխատեցաւ ինպաստ պարահանդէսին։

Զուտ հասոյթն է 900 ոսկի։

ՌՈՒՄԷԼԻ ՀԻՍԱՐԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Ռումէլի Հիսարէն հետեւեալը կը գրեն մեզ.

Շաբաթէ կիրակի լուսնալու գիշերը Ռ. Հիսարի եկեղեցին գողեր մտնելով տարած են 3 արծաթեայ կանթեղ, 3 մեծ խաչեր, 1 սկիհ և սրբատուփ, որք սեղանին վրայ կը գտնուէին։ Մի շաբաթ յառաջ գողութեան դէպքեր տեղի կ'ունենան Թաղին մէջ, եւ ասի չը թելադրեր Թաղ. Խորհուրդը անխնամ եկեղեցւոյն վրայ պէտք եղած հսկողութիւնը ի գործ դնելու, ըստ որում շատ դիւրին է եկեղեցին մտնել, մանաւանդ վերնատան տախտակ դռնէն, որ ամեն ատեն բաց կը մնայ առանց փականքի։

Սոյն եկեղեցին 30 տարի առաջ անգամ մի եւս բոլորովին կողոպտուած է, որ ատեն նոյնպէս եկեղեցւոյ բոլոր զարդք սեղանին վրայ կը գտնուէին ի պատրաստութիւն հետեւեալ առաւօտու պատարագին, եւ այն ատենէն ի վեր օրէնք եղած էր որ եկեղեցւոյ մէջ ժամկոչ կամ լուսարար մը ննջէ պահպանութեան համար։ Սոյն օրէնքը ի գործ կը դրուէր մինչեւ Ս. Ծննդեան տօնի օրերը՝ ըստ սովորութեան լուսարարին ննջելովը, որ վճարուած իւր 60 դրշ. ամսականին անբաւականութեան վրայ, հիւանդութեան պատճառաւ մեկնած է առանց իրեն յանձնուած եկեղեցւոյ ընծից եւ զարդուց հաշիւը տալու առ Թաղ. Խորհուրդ, որ նոյնպէս հետամուտ եղած չէ հաշիւ պահանջելու, եւ ահա այն ատենէն ի վեր եկեղեցին անխնամ վիճակի մէջ գտնուելով ո՛չ ոք խորհած է եկեղեցւոյ պահպանութեան վրայ։

Այս հինգշաբթի օր Ռ. Մ. Հիսարի Ազգ. վարժարանին մէջ տեղի ունեցաւ Վարդանանց տօնի հանդէսն։ Ռօպէրդ Գօլէճի հայազգի ուսանողք իրենց մէջ հանգանակութիւն մ'ընելով սեղան տուին վարժարանին աշակերտաց և Թաղին ազգայնոց։ Վարժարանին մէջ երգեր երգուեցան և բանախօսութիւնք եղան։ Սակայն կը պատմուի մեզ թէ ցաւալի դէպք մը տխուր կերպիւ վերջ տուեր է հանդէսին։ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն մին ապտակ մը զարկած լինելով վարժարանի աշակերտներէն միոյն, նորա հայրը, մեծ մայրը և այլք վարժարան գալով կսկծին հայհոյանքներ տեղալ Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց և հանդիսականաց գլխուն, որով թէ՛ այս վերջինք և թէ Ռօպէրդ Գօլէճի աշակերտք կստիպուին հեռանալ և այսպէս հանդէսը ցաւալի վերջ մը կունենայ։

ԱԶԳ. ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութիւնս պարահանդէսի առթիւ իւր երախտագիտական զգացումներն յայտնած է արդէն թատերաբեմի վրայ այցելութեամբ զինքը պատուող անձանց։ Սրտ. քաղցր և նուիրական պարտ կը համարի ներկայիս գալ և հրապարակաւ իւր ի սրտէ շնորհակալութիւններն կրկնել և մատուցանել բոլոր բարեսէր հանդիսականաց՝ որք իրենց յօժար նուէրներուն մասնակցիլ հաճեցան, ինչպէս նաև այն ամէն ազնիւ ընտանեաց և անձանց՝ որք իրենց ներկայութեամբն պարահանդէսն պատուել և նորա փայլը աւելցնելու շնորհն ըրին։

Հանդիսականութեան ժամանակ այն սիրալիր ընդունելութիւնը, զոր գրեթէ ամենուրեք վայելեցինք, և հասարակութեան ցոյց տուած համակրանքն, զմեզ յոյժ պարտաւորելէ ի զատ, կը քաջալերէ նաեւ և միանգամայն պարտ կը դնէ մեր վերայ յարատեւելու մեր ձեռնարկին մէջ, և ոգի ի բոյն աշխատիլ՝ մեր հեռաբնակ և ամեն միջոցներէ զուրկ քերց պարկեշտ կրթութիւն տալու և բարի մայրեր պատրաստելու համար։ Արդ, սիրելի է մեզ անգամ մ'ևս կրկնել ազնիւ հասարակութեան մեր սրտագին շնորհակալութիւնքն և երախտագիտութիւն։

Ատենապետ Ազգ.-Հայ. ընկերութեան
Ն. ՋՈՒՆԴ

Փոխ-Ատենապետ
ՄԱՔՐ. Ա. ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ

Ատենապետ Գործ. Ժողովոյ
Տ. Մ. ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

Գանձապետ
Մ. Տ. ՏԱՎՈՒՏԵԱՆ

Խորհրդական
ԵՐԱՆՈՒՀԻ ՆԵՎՐՈՒԶ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ, ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամ անուանեցաւ Հաճի Լութֆի էֆէնտի։

Սէրֆիչէի նախնական դատարանի պատժական ճիւղի նախագահ անուանեցաւ Իրաւագիտական վարժարանի շրջանաւարտներէն Ֆէյզուլլահ էֆէնտի։

Երրորդ կարգի Շէֆգաթ պատուանշան տրուեցաւ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան հաշուակալ Սաատի պէյի դստեր, Վասֆիյէ հանըմի։

ՑՈՒՆԱՑ ՆՈՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔՆ Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Ցունաց նորընտիր Պատրիարքը Տ. Դիոնէսիոս Ե. շաբաթ օրը կայս. պալատ գնաց ընկերակցութեամբ Լօգօֆէթ պէյի և այցելութիւն տուաւ արքունեաց հրամանատար Ղազի Օսման փաշայի, կայս. պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշայի, արարողապետ Մինիր փաշայի, Վեհ. Սուլթանի առաջին սենեկապետ Օսման պէյի, առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշայի, երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի, Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր քարտուղար Րէշիտ պէյի և սենեկապետ Րաղիպ պէյի։ Ն. Ամենապատուութիւն ամենուն ալ ջերմ շնորհակալիք յայտնեց այն կայսերական շնորհաց համար որոց արժանացած էր։

Վեհ. Սուլթանը տեղեկանալով որ Ցունաց Պատրիարքը կայս. պալատ կը գտնուի, երկրորդ սենեկապետին միջոցաւ իւր գոհունակութիւնն և կայս. բարեւներն հաղորդեց, որոց ի պատասխան Տ. Դիոնէսիոս Ե. ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Եգիպտական խնդրոյն վրայ բանակցութիւնք յառաջիկայ շաբթու պիտի սկսին ընդ մէջ անգլ. և օսմ. պատուիրակաց։ Թուրք կը ծանուցանէ թէ Սըր Տ. Ուոլֆ հրաւէր ստացած է այսօր ժամը 7ին Բ. Դուռն երթալով Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցելու։ Այս տեսակցութեան մէջ անգլ. պատուիրակն Ն. Բարձրութենէն պիտի տեղեկանայ թէ կայս. կառավարութեան վերայ ի՛նչ տպաւորութիւն թողած են եգիպտական խնդրոյն կարգադրման համար Անգլիոյ առաջարկութիւնք որք յատուկ յիշատակագրով մը մատուցուած էին առ Բ. Դուռն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՆՈՐ ԴՈՄԻՍԵՐՆ

Պուլկարիոյ կայսերական նոր դոմիսէր Րիզա պէյի ուղեւորութեան օրն որոշուած չէ տակաւին։ Կը կարծուի թէ Ն. Վսեմութիւն մայրաքաղաքս պիտի մնայ ցկարգադրութիւն ինչ ինչ խնդրոց։

Պրուսայի կուսակալ Ջիհատ փաշայի փեսայ և կայս. պալատան քարտուղար Քեազիմ պէյ կայս. գումիսէրին պիտի ընկերանայ ի Սոֆիա, իբր քարտուղար թուրքերէն լեզուի։

ԽՆՋՈՅՔ ՑԱՐՔՈՒՆԻՍ

Վեհ. Սուլթանն ուրբաթ գիշեր հացկերոյթ մը տուաւ կայս. պալատան մէջ ի պատիւ աւստրիական դեսպան Պառոն Քալիչէի և Տիկին Քալիչէի։ Սեղանին ներկայ էին կայսերազուն իշխանք, Մեծ-Եպարքոսն, Ալի Սայիպ փաշա, Ղազի Օսման փաշա, Տրէյսէ փաշա, Վուտս փաշա, եւ աւստրիական դեսպանատան առաջին թարգման Պառոն տը Քալլ։ Վեհ. Սուլթանն յոյժ սիրալիր կերպիւ տեսակցեցաւ դեսպանին ու դեսպանուհւոյն հետ եւ սեղանէն յետոյ երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան շնորհեց ծովակալ Վուտս փաշայի որ Ն. Վեհափառութեան մասնաւոր մեծարանաց արժանացաւ այս առթիւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԵՆԵԱԿ

Առեւտրական նախարարութիւնը նշանակած է այն պատուիրակներն որք միանալով վաճառականաց և սեղանաւորաց դասուն կողմէ ընտրեալ պատուիրակաց հետ պիտի ընտրեն Առեւտրական Սենեկէն ըստ օրինի հրաժարեալ անդամոց յաջորդներն։ Առեւտրական նախարարութեան ընտրողք են՝ Օսմ. կայս. Պանքան, Քրէտի Ժէնէրալ Օդոման, Սառույէ Օսմ. ընկերութիւնն, Ունճեան Աբիկ էֆէնտի, Մանուկեան Սենեքերիմ էֆէնտի, Ֆէբիտ պէյ, Ահմէտ Իզզէթ էֆէնտի, Սատուլլահ էֆէնտի, Պ. Պ. Կուրճի և Ս. Միլ։ Ընտրողք այսօր համագումար նիստ պիտի կազմեն Նաֆիէի պաշտօնատան մէջ, որոշեալ ընտրութիւնը կատարելու համար։

Պ. Բրէսէլի կազմած դրամատեարց խմբին անդամ Պ. Տոնոնի փոխանորդ Պ. Գոդար, որոյ մայրաքաղաքս գալը ծանուցինք, շաբաթ օրն Հանրօգուտ շինութեանց պաշտօնատունն երթալով տեսակցեցաւ Զիհնի փաշայի հետ։

Պ. Գոդառ մէկ քանի օրէն իւր փոխանորդագիրը ցոյց պիտի տայ, յետ որոյ բանակցութիւնք պիտի սկսին։

—Սպայակոյտի Միրլիվա Րիւշտի փաշա և հազարապետ Եուսուֆ Քէնան պէյ մասնաւոր պաշտօնով Եէմէն պիտի երթան, կայս. եօթներորդ զօրաբանակի վերաբերեալ ինչ ինչ քննութիւններ կատարելու համար։ Այս առթիւ Րիւշտի փաշայի ամսաթոշակին վրայ 3000 և Եուսուֆ Քէնան պէյի ամսաթոշակին վրայ 1000 ղրուշի յաւելում մ'եղած է։

—Պ. Կրէքոֆ երէկ առաւօտ Սոֆիա ուղեւորեցաւ Ադրիանուպոլսոյ կառախումբով։

—Գաղթականաց ընդհանուր վարչութեան նախագահ Եուսուֆ Րիզա փաշա կատարելապէս ապաքինած է և իւր պաշտօնատեղին կը յաճախէ։

—Ելմտական նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա նախընթաց օր Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

Երէկ ևս Պ. Վիւլքովիչ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Ն. Բարձրութեան հետ։

—Իտալիոյ առժամեայ դեսպան Պառոն Կալվանիա խնդրած է Բ. Դրանէն որ Վեհ. Սուլթանն ունկնդրութիւն մը շնորհէ իրեն՝ իւր հրաժեշտը մատուցանելու համար։ Պառոն Կալվանիա մայրաքաղաքէս պիտի մեկնի մարտ 12ին (Ն. Տ.) և նորընտիր դեսպանն աստ պիտի ժամանէ մարտ 14ին, իւր պաշտօնի գլուխն անցնելու։

—Սերպ կառավարութիւնը խնդրած է Բ. Դռնէն որ թուրքօ-սերպիական առեւտրական դաշնագրոյ մը կնքման համար բանակցութիւնք սկսին։

—Սպարապետի Դրան առողջապահական վարչութեան դեր-նախագահ Ֆէրիդ Աքիֆ փաշա որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, կատարելապէս ապաքինած լինելով իւր պաշտօնին գլուխը անցաւ։

—1299 մուհարէմ 28 ի կայս. հրամանագրոն համաձայն Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութեան անդամոց պաշտօնը կը լրանայ հինգ տարիէն, այսինքն յառաջիկայ մարտ 1/13 ին։ Բ. Դուռը քանի մ'ամիս առաջ յանձնարարած էր մեծ Տէրութեանց քով գտնուող օսմ. դեսպանաց որպէս զի յիշեցունելով զայս հրամանագրութիւն հրաւիրեն զանոնք նոր անդամոց ընտրութեան ձեռնարկել և կամ արդի անդամները վերահաստատել իրենց պաշտօնին մէջ։ Այս զեկուցման ի պատասխան, յիշեալ դեսպանք յայտնած են կայս. կառավարութեան՝ թէ արդի անդամք վերահաստատուած են իրենց պաշտօններուն մէջ։ Միւս կողմէ, եւրոպացի արժէտեարք եւս որք մի և նոյն հրաւէրն ստացած էին, յայտնած են իրենց պատուիրակաց թէ կը վերահաստատեն զանոնք իրենց պաշտօնին մէջ, ներկայ մարտ 1/13 էն սկսեալ մէկ տարւոյ համար։ Հետեւաբար Պ. Պ. Օպարէ, Քայլարտ, Կէչէր, Մանքարտի, Բրեսինք Հէրվալտ և Պ. Ֆոսդէր կը մնան իրենց պաշտօններուն վրայ։

—Վիտինցի Ֆէրիգ Թէվֆիգ փաշայի նախագահութեամբ զինուորական տասն սպաներէ բաղկացեալ յանձնաժողով մը կազմուած է որ ի մօտոյ Գերմանիա պիտի երթայ Մաօզէր հրացաններու շինութեան վրայ հսկելու և յետոյ զանոնք ստանալով մայրաքաղաքս ղրկելու համար։

—Սաադէթ լրագիրն, որ բարձրագոյն հրամանաւ անպայման կերպիւ դադարման դատապարտուած էր, Վեհ. Սուլթանի ներման արժանանալով, շաբաթ օրէն վերստին հրատարակուիլ սկսաւ։

—Ոստիկանաց չորս նոր գումարտակներ կազմուելու վրայ են որք Րէժիի վարչութեան տրամադրութեան ներքեւ պիտի դրուին մաքսախոյսութեանց առաջքն առնելու համար։

—Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ Հալէպի և Իսկէնտէրունի միջեւ գտնուած խճուղւոյն այն մասին վրայ որ քաղքին մօտ կը գտնուի թաղ մը հաստատուի և կայսերական իշխան Մէհմէտ Սէլիմ էֆէնտիի անուան նուիրելով Սէլիմիյէ կոչուի։

—Եղեռնադատ ատեանը տասն և հինգ տարուան բանտարկութեան դատապարտեց Արմենակ անուն անձ մը որ ի Ղալաթիա սպաննած էր Եօրկանճը Մուսթաֆա էֆէնտին։

—Այս առուր Թուրքի ուղղեալ մասնաւոր նամակ կը պատմէ թէ Կարապետ անուն անձ մը Երոտէքի Փաշա Ջիֆթլիկի անուն ագարակի վերաբերեալ խնդրոյ մ'առթիւ տեղւոյն Շէրիի դատարանէն տրուած, Դատական Նախարարութեան կողմէ յանձնարարուած եւ Ֆէթվախանէի կողմէ վաւերացեալ վճռագրոյ մը երկու օրինակներն, որք միայն նոյն դատարանի Նայիպին եւ այլ պաշտօնէից կողմէ կնքուած էին, կը ներկայացնէ Ֆէթվախանէին եւ իսկականին հետ բաղդատուելով անոնց վաւերացումը կը խնդրէ։ Ֆէթվախանէի պաշտօնեայք կը տեսնեն որ կնիքները կեղծ են, ուստից իրենց բարձրագոյն պաշտօնէին իմաց կուտան որ իւր կողմէ խնդիրը կը ներկայացնէ Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտիին։ Ն. Բարձրութիւն անմիջապէս ժանտարմներու կը յանձնէ յիշեալ Կարապետն եւ ոստիկանութեան դուռը կը ղրկէ։

—Ռումէլիցի գաղթականներէ կազմեալ դրամանենգներու խումբ մը ձերբակալուեր է Քավալլայի մէջ։ Այդ դրամանենգներն՝ այր և կին, քաղաքին ու շրջակայից մէջ շրջաբերութեան կը հանէին Փիլիպէի մէջ կոխուած հին ոսկի դրամներ։ Այս կերպով 20 հազար ղրուշէ աւելի կեղծ դրամ շրջաբերութեան հանուած են։

—Ոստիկանութիւնը դրամական պարգեւներ ըրաւ այն անձանց որք իմաց տուած էին Եէնի Գաբուի մէջ կեղծ կտրոն պատրաստողներու գոյութիւնն ինչպէս նաեւ օգնած էին Շէհզատէ Պաշիի Ապտիւլրահիմ մէտրէսէի ուսուցչին սպաննիչներու ձերբակալման գործին։

—Եյուպի բնակիչներէն Ահմէտ էֆէնտի և Գումգաբու Տիւլպէնտճի Մահալլէսի Թաղը բնակող Եմին աղա անուն երկու թուրքեր շաբաթ գիշեր յանկարծամահ եղան։

ԱԶԴ.

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Օսմանեան Հանրային Պարտուց Վարչութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ յառաջիկայ մարտ $^{1}/_{13}$ էն սկսեալ, կէս առ հարիւր ($^{1}/_{2}$ %) տոկոս մը պիտի վճարուի Օսմ. Հանրային Պարտուց արձանագրեալ արժէթղթոց թիւ 10 և միացեալ արժէթղթոց թիւ 7 կտրոններուն վրայ։

ԱԶԴ.

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ

Կը ծանուցուի Օսմ. Հանրային Պարտուց Միացեալ և Արձանագրեալ արժէթղթոց տէրերուն թէ, Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութեան զեկոյցին համեմատ, կէս առ հարիւր ($^{1}/_{2}$ %) տոկոս մը պիտի վճարուի իրենց արժէթղթոց անուանական արժէքին վրայ։ Առ այս պէտք է, յառաջիկայ մարտ $^{1}/_{13}$ էն սկսեալ, իրենց արձանագրեալ արժէթղթոց թիւ 10 և միացեալ արժէթղթոց թիւ 7 կտրոնները տանին Օսմ. Կայս. Պանքայի Պոլսոյ գրասենեակն, Թառաքճըլար փողոց, ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի, առաւօտեան ժամ 10 էն 2 (Ր. Ե.)։ Վերոնշանակեալ կտրոններու փոխարէն, պատուիրագիր մը պիտի ստանան որով 10 օր յետոյ իրաւունք պիտի ունենան գանձելու իրենց ինկած տոկոսը։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ

Պ. Պ. ՓԱՓԱՏՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ պատիւ ունին ծանուցանել մեծարգոյ հասարակութեան թէ Լիոնի ամենակարեւոր և լաւագոյն գործարանաց հետ յարաբերութիւն հաստատած լինելով, այս անգամ ևս այլ և այլ տեսակ ընտիր ՄԵՏԱՔՍԵԱՑ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ հաւաքում մը ինչպէս նաեւ Փարիզու վերջին նորաձեւութեան վերաբերող նորոյթներ բերել տուած են յոյժ համեստ և չափաւոր գներով։

Յիշեալ վաճառատուները կը գտնուին ի Մեծ-Շուկայ Կ. Պոլսոյ.

Ի Քէսպօճի-խան	թիւ 3. 4.
Ի Քիւրքճիւլէր	» 21.
Սանտալ Պէզէսթէնի դուռը	» 34.
Ի Գալփաքճըլար պաշը	» 31. 35.

27—36

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ա.
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ ՄԵՐ
Բ.
ՀԱՅ ՎԱՐԺԻՉՔ ԵՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ
Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Գրեաց
Ց. ՌՍԿԱԶ
Ի Նպաստ Ս. Փրկչեան Ազգ. Հիւանդանոցի
Գին 5 դահեկան

Կը գտնուի Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, Կ. Պոլիս, Մեծ Նոր-խան թիւ 49 և բոլոր հայ գրավաճառաց քով։

ԹՇՈՒԱՌՆԵՐՈՒ պատկերազարդ տպագրութեան երրորդ հատորն հրատարակուելէ յետոյ, բաւական ժամանակէ ի վեր դանազան պատճառներով չորրորդ հատորի տպագրութիւնը դադրած էր, բայց հրատարակիչն Նշան Կ. Պէրպէրեան էֆէնտի այժմ վերստին ձեռնարկած լինելով միացեալ հատորներու հրատարակութեան, վստահ է թէ՝ ընթերցասէր հասարակութեան դոյզն ինչ քաջալերութեամբ ամբողջովին աւարտել պիտի յաջողի։

ԹՇՈՒԱՌՆԵՐԸ պիտի բաղկանայ 10 հատորէ, որոյ երեքն արդէն ամբողջացած և չորրորդն 15 օրէն հրապարակ պիտի ելնէ։

Տասն հատորի բաժանորդագրութեան գինն է 100 դրշ. կանխիկ վճարելի, իսկ հրատարակուելէ յետոյ մէն մի հատոր 14 դր.

Թերթ առ թերթ ձեռքէ չի ծախուիր։

Բաժանորդագրութեան համար պէտք է դիմել, հրատարակչին Տպարանը, Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիյէ Ճատտէսի, թիւ 63։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ

Պերլին, 24 փետր.

Աւասիկ երեսփոխանաց ընտրութեանց ամբողջ արդիւնքը.

198 երեսփոխանք կուսակից եօթնամեկին,
139 հակառակորդք,
60 համեմատական։
Համագումար 397։

ԻՏԱԼԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Հռոմ, 24 փետր.

Թագաւորն հաւանաբար կոմս Ռոպիլանդի պիտի յանձնէ նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

Թագաւորը կը փափաքի որ Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ հետ դաշնակցութիւնը պահուի։

Հռոմ, 26 փետր.

Կոմս Ռոպիլանդ մերժեց նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնը։

ԱՂԵՏԱԼԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ

Հռոմ, 24 փետր.

Անցեալ չորեքշաբթի աւուր երկրաշարժին ատեն, Օնէլիայի մօտ Պայառտօ գիւղին եկեղեցին փլեր է, իւր աւերակաց ներքեւ թաղելով երեք հարիւր հոգի։

Հռոմ, 25 փետրուար

Իտալիոյ մէջ, վերջին երկրաշարժին զոհերուն թիւն երկու հազարի կը հասնի։

Հռոմ, 26 փետր.

Մոխրոց չորեքշաբթիի երկրաշարժէ ամենէն աւելի վնասուողը Լիկուրիոյ գաւառն է։ Պայառտոյի մէջ կը հաշուին 300 մեռեալ ու վիրաւոր, Տիանօ-Մառինայի մէջ 250 մեռեալ ու վիրաւոր, Պասանոյի մէջ 50 մեռեալ և 36 վիրաւոր, Տիանօ-Քասդէլլօի մէջ 30 մեռեալ եւ քանի մը վիրաւոր, Գասդէլլառոյի մէջ 30 մեռեալ եւ բազմաթիւ վիրաւոր։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍՐՆ

Բեդրսպուրկ, 26 փետր.

Կայսրն եւ կայսրուհին հաւանաբար Լիվատիա (հարաւային Ռուսիա) պիտի երթան մարտի կէսին։

ԳՆԴԱՊԵՏ ԲԷԴՐՈԲՈՒԼԱՔԻ

Աթէնք, 26 փետր.

Գնդապետ Բէդրոբուլաքի, անդամ երեսփոխանաց ժողովոյ, որ նշանաւոր դեր մը կատարեց .... մեռաւ այս գիշեր։ Շքեղ յուղարկաւորութիւն մը կը պատրաստեն նմա՝ զօրավարաց յատկացեալ զինուորական պատիւներով։ Աթէնքի թաղապետութիւնն եւ Լագոնիոյ թաղապետութեանց ոմանք պսակներ եւ ցաւակցական ուղերձներ կը ղրկեն. քանի մը լրագիրք սեւ շրջանակով հրատարակուեցան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 16 փետրվար

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3	ամիս Լոնտրայի	վրայ	(պանքայի)	111 $^{1}/_{8}$
3	»	»	(վճռկնին)	110 $^{3}/_{4}$
3	Բարիզի	»	(պանքայի)	22 80
3	»	»	(վճռկնին)	22 87 $^{1}/_{2}$

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս.) Սէրի Գ. Կ.		15 3
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 3
Բէրայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15
Բարձրագոյն գին	»	15
Նուազագոյն »	»	14 39
Կէս օրին	»	14 39

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	(Գ. Կ.)	41 32
Այս առաւօտ	» »	41 27
Կէս օր	» »	41 27
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	A Սէրի	21 20
» 1860) » 1863) » 1872)	B »	13 30
» 1865) » 1869) » 1873)	C » Ø.	15

Ունիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	79	20
Այս առտու բացուեցաւ Գ. կ.	79	25
Կէս օրին	79	25

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Գ. կ.	Անգլ. Լր.	3	8
Քրէտի Ժէնէրալ	Գ. կ.	Օսմ. »	6	2
Պանք տը Գօնս	»	»	5	25
Սօս. Շանժ է վալէօր	»	»	3	18
Թոմպաքէյ		» »	279	
Բուժէյի երկաթուղի		Ֆր.	31	75
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ		»	—	
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի		»		75

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	դրշ.	100	
20 Ֆրանքնոց	»	87	37
Անգլիական ոսկի	»	111	
Բօլ Իմբէրիալ	»	90	23
Քրիմից	»	51	20
Ռուսի Թղթադրամ	»	9	
» արծաթ	»	79	85
Ֆիօրին	»	—	—
Մէճ. արծ. (տաքը.)	»	107	25
Վեցնոց	»	102	
Հինգնոց	»	102	
Մէթալիք	»	99	
Թասֆիէ	»	21	15

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 26 փետրվար, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսօլիտէ	100	13/16
Օսմ. » Սէրի Գ. բացուեցաւ	13	5/8
» » » գոցուեցաւ	13	7/16
» » » Ա.	21	
» » » Բ.	13	5/8
» » » Գ.	13	3/8
Օթօման 1871	69	1/4
Փոխառութիւն 1877	80	1/2
Պանք Օթօման	9	3/8
Ռուսական փոխառ. 1873	92	1/2
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	71	3/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	94	7/8
Տայրա Սանիէ	68	1/4
Տօմանիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	92	
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	—	—
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	—	—

Վիէննա, 36 փետրվար, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	128	55
Օսմանեան երկաթուղի	15	70

Բարիզ, 26 փետրվար, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	107	80
» » 3 %	79	7 1/2
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Գ. բացուեցաւ	13	50
» » գոցուեցաւ	13	45
» » » Բ.	14	
» » » Գ.	13	60
Օսմանեան երկաթուղի	31	25
» Բէժիի բաժնեթուղթք	—	—
Պանք Օթօման	485	
Գրէտի Լիոնէ	541	25
» Ֆօնսիէ	1335	
Բաժնետոմս Լիոնի	1230	
Սուէզի ջրանցք	1958	75
Ռուսական 5 % 1877 ի	98	3/4
Իտալական Ռանթ	95	5
Եգիպտական միացեալ	363	75
Սպանիական (արտաքին)	63	3/8
Բրիօրիթէ Թիւրք	340	
5 % Հելլենական	302	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	39

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 26 փետրվար, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	—	—
Օսմանեան քոնսօլիտէ	13	40
Եգիպտական	362	50

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՐԱՂԻ ՕԻՐԱՔԱՅ

Գրեց ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿ. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Նդեսիոյ Գեր. Առաջնորդին սոյն իմաստասիրական երկն, ուղեւորութեանց պատմութեամբ եւ փիլիսոփայական խորհրդածութեամբք, հետաքրքրաշարժ եւ միանգամայն օգտաշարժ ու ախորժելի գործ մ'է, ամեն մարդու ընթերցանութեան արժանի։ Տպագրուած է Զմիւռնիոյ Տէտէեան տպարանը։

Գինն է 8 ղրուշ։ 3—4

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹԵԱՆ

(ՆՈՐ ԳՐՈՒԹԻՒՆ)

Աշխատասիրեաց

ՎԱՀԱՆ Ս. ՀԱԶԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Հետեւողութեամբ՝ Ժ. ՏԱԼՍԷՄԻ

Սոյն դասագիրքն, որ հանրածանօթ չափագիտաց ոմանց կողմէ գնահատուած է, հետեւողութիւն մ'է հռչակաւոր Ժ. Տալսէմի, որ Ֆրանսայի համայն վարժարանաց մէջ մեծ ընդունելութիւն գտած է։

Այս երկրաչափութեան մեծագոյն առաւելութիւնք են ո՛չ միայն սահմաններու դիւրիմանալի ճշդութիւնն, այլ մանաւանդ տեսականին հետ գործնականին միացումն։

Կեդրոնատեղին է ՊՕՋԱՃԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ Զագմաճըլար-Եօգուշ, Թիւ 56, Կը վաճառուի նաեւ բոլոր գրավաճառաց քով ի գին 8 դահեկան։ 4—4

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ԵԼԵԿՏՐՕ-ՆՕՅՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԴԵՂԵՐՈՒ

Հետեւեալ հիւանդութեանց համար

ԳՆԴԱԿՆԵՐ Արեան պակասութեան և ընդհանուր տկարացման համար.

ԳՆԴԱԿՆԵՐ Թոքի համար (արեան հիւանդութիւնք).

ԳՆԴԱԿՆԵՐ Ցօդացաւերու համար.

ԳՆԴԱԿՆԵՐ Տենդերու համար.

ԳՆԴԱԿՆԵՐ Ամրքելու և զօրացնելու համար խաչափողերը, Թոքերը.

ԳՆԴԱԿՆԵՐ Ստամոքսի որդերու դէմ.

ԳՆԴԱԿՆԵՐ Հնտախտի դէմ.

100 Գնտակներու գինն է 5 ղրուշ։

Կը ծախուին Դեղագործական Մթերանոցն, Ղալաթիոյ մեծ փողոց, 35, Թրամուէյից կայարան։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՎԱՆ, 27 յունվար

Ցայտնի է որ Ցանկօյս-Զորոյ կիրակնօրեայ վարժարանի խնդրոյն առթիւ, Նախագահ պատժական ատենի արձակած երեք ամսուան բանտարկութեան վճիռն, ամբաստանեալք վերաքննիչ պատժական ատենին տուածէին ի վերաքննութիւն, յառաջ քան աքսորուիլն երեք ամբաստանելոց ի Նիկոտէ։

Նախորդ շաբթուն վերաքննիչ ատեանն զբաղեցաւ սոյն խնդրով։ Ատեանին կը նախագահէր Վսեմ. Ալիզ պէյ. ընդհանուր դատախազ Նաֆըզ պէյ զրկած էր փոխանորդ մը։ Ամբաստանեալներէն երեքը միայն ներկայ էին, զի միւս երեքը զրկուեցան յաքսոր։ Վկայք, այն է Թաղէն քահանայն, Թաղխորհրդոյ անդամք, ժամկոչները և լուսարարը լսուեցան։ Սոքա բոլորն ալ ժխտեցին ոստիկանութեան ատենին մէջ եղած հարցաքննութիւնն, ըսելով թէ իրենք երբեք չէին ըսած այն խօսքերն որոց պատճառաւ աքսորի դատապարտուեցան երեք ամբաստանեալք։ Ըստ վերոյիշեալ հարցաքննութեան, վկայք խօսած էին թէ ամբաստանեալք փակեալ կեդր. Վարժարանի աշակերտ լինելով, իրենք կը վախնային որ անկարգութիւն մը կը պատահի և ազգին 600 տարուան հաւատարմութիւնը կ'աւրատուորի։ Արդ վկայք յայտարարեցին թէ այդ խօսքերը չեն ըրած և թէ հետեւաբար չարամիտ անձինք իրենց քննութեանց մէջ մտցուցած էին այդ կտորը, զոր կը մերժեն։ Ընդհ. դատախազի փոխանորդը վկայից խօսքերուն մէջ հակասութիւն տեսնելով, կրկին հարցաքննութիւն պահանջեց։ Ատեանը խորհրդակցութեան սենեակը քաշուելով, յետ երկար խորհրդակցութեանց, ընդունեց մեծամասնութեամբ ընդհ. դատախազի պահանջումը. հետեւաբար վկայք կրկին կը հարցաքննուին հարցաքննիչ դատաւորաց առաջ։ Վերաքննիչ ատենի վերջին դատավարութիւնը տեղի կ'ունենայ ներկայ շաբթուն։

—Նահանգիս կուսակալ Վսեմ. Համիտ փաշայն, որ երկու ամսէ ի վեր հիւանդ լինելով տունէն դուրս չէր ելներ, փիչերը մեռաւ և այսօր թաղուեցաւ ի ներկայութեան քաղաքային պաշտօնէից և զինուորաց։ Ժողովուրդը կը յուսայ որ ի շնորհս Վեհ. Սուլթանի հայրական հոգածութեան, արդարասէր և իմաստուն կուսակալ մը կը յաջորդէ հանգուցեալ Համիտ փաշայի։

(Մեր Թղթակցէն)

ԶՄԻՒՌՆԻԱ, 12 փետր. 1887

Այս առաւօտ Ս. Վարդանանց տօնին առթիւ պարզ այլ սրտառուչ հանդէս մը կատարուեցաւ Նորակառոյց Ս. Մեսրոպեան վարժարանին մէջ։ Եկեղեցական հանդիսաւոր ժամերգութենէ ետքը, Ս. Առաջնորդն հոգեհանգստեան պաշտօն մը կատարեց ի յիշատակ այն բարեպաշտ ննջեցելոց որոնք սկզբանէ ի վեր տեղւոյս ազգային այլ եւ այլ հաստատութեանց կտակներ կտակած կամ դրամներ նուիրած են։ Շատ կարեւոր եւ յոյժ խորհրդաւոր որոշում մ'է այս որ մի քանի տարիէ ի վեր կը գործադրուի և աւելի եւս ալ մեծ պիտի կատարուի մի եւ նոյն օրը։

Պաշտօնին աւարտելէն ետքը Սրբազան Առաջնորդն զգեստաւորեալ, առաջնորդութեամբ երգեցիկ մանկանց, մեծ վարժարան, որուն սրահն արդէն բազմութեամբ լեցուած էր։ Եկեղեցական կարճ աղօթութենէ ետքը վարժարանին բարձրագոյն կարգի աշակերտներէն մին ուսման և գիտական կարեւորութեան վրայ պարագային յարմար գրուած գեղեցիկ ճառ մը կարդաց, ուրիշ մը Վարդանանց տօնին առթիւ գրուած սքանչելի քերթուած մ'արտասանեց և երրորդ մը Վարդանանց պատերազմին համառօտ այլ ազդու նկարագիրն բրաւ։ Այս վերջինն այնքա՛ն սրտաշարժ կերպիւ գրուած էր որ բոլոր հանդիսական յարտասուս շարժեց։ Ներկարարեան Արժ. Պետրոս վարդապետ, որ Շապին Գարահիսարի հրկիզելոց նպաստ հաւաքելու համար աստ կը գտնուի, հարմանաւ Սրբազան առաջնորդին բեմ ելաւ և մի քանի խօսք ըսելէ ետքը օրհնեց ժողովուրդը յորդոր տալով միանգամայն որ աչխատին Վարդանանց նըմանիլ և պահել անոնց յիշատակը։ Հանդէսը վերջացաւ Ս. Առաջնորդ Հօր պահպանիչով և օրհնութեամբ։ Ճառախօսութեանց սկիզբը և վերջը հայերէն այլ և այլ երգեր երգուեցան, բայց հանդիսականաց ուշադրութիւնը գրաւեց մանկանց յատուկ եղանակաւ երգուած երգը զոր յատուկ խնդրանօք կրկնել տուին և ծափահարեցին։— Դպրոցական այլ եւ այլ հանդէսից ժամանակ սրահները խուռն բազմութեամբ կը լեցուին. այս մասին մենք տարբեր կարծիք և համոզում մ'ունինք։ Բայց Վարդանանց տօնին օրը կատարուած հանդէսը բոլորովին կը տարբերի անոնցմէ և մենք կը կարծենք որ այն օրը ամեն հայ պէտք է ներկայ գտնուի ոչ միայն աշակերտները և ուսուցիչները քաջալերելու, այլ ազգասիրութեամբ վառ և կենդանի պահելու համար. այս տողերը մասնաւորապէս մեր երիտասարդաց ուշադրութեան կը յանձնենք որոնք արդէն գործելու մասին սակաւ ինչ անհոգ՝ Բարեկենդանի առթիւ ամեն ինչ կը մոռնան։

ԳԻՏԱԿԱՆ

Ամենուս գիտցած բանն է թէ մարդկային այս ահագին ընտանիքը բաժնուած է այլ և այլ ցեղերու, ցեղեր որոց մէն մին ունի իւր մասնաւոր թէ ֆիզիքական և թէ մտաւորական յատկանիշերն։

Ֆիզիքական յատկանիշեր ըսելով կ'իմանամք դէմքին վրայ գտնուած մասնաւորութիւնք, մորթին, աչքին, մազերուն գոյներն և այլ մասնաւորութիւններն, մարմնոյն արտաքին ձեւերն, կազմուածքն, հասակն, շարժմունքն, են են. նոյնպէս ալ ներքին գործարանաց մասնաւորութիւնքն։ Մտային մասնաւորութիւնք ըսելով կ'իմանամք ուղեղին այլ եւ այլ հանգամանքներն, զոր օրինակ դիւրագրգռութիւն, դիւրգգածութիւն, փափկամտութիւն, հաստատամտութիւն, ծանրաքարդութիւն, կրօնամոլութիւն, ազատամտութիւն, բթամտութիւն, սրամտութիւն, պատերազմասիրութիւն, խաղաղասիրութիւն, կրօնական և կառավարական ընդունուած այլեւայլ ձեւեր, այլեւայլ արուեստական հանգամանք ու տրամադրութիւնք, մտային մշակութեան աստիճանք, և ասոնց նման շատ կարգի թէ ֆիզիքական եւ թէ մտաւորական տարբերութիւնք մէկ ցեղէն միւսին։ Բայց այս տարբերութիւնները նշմարելն դիւրին է, խնդիրն անոնց գոյութիւն առնող պատճառներն գիտնալն է։ Իրաւունք ունինք նախ հարցնելու թէ, միթէ մէն մի ցեղ ունեցա՞ծ է իւր յատուկ ստեղծումը. ի՞նչ բանի համար, զոր օրինակ, ոմանց մորթը սեւ ոմանցը ճերմակ, ոմանցը պղնձագոյն, ոմանց կերպարանքը, դէմքը վայելուչ, սիրուն համակրական, ոմանց տգեղ և մինչեւ իսկ ահաւոր. ոմանք հաստակուռ, կորտաւ, արագաշարժ, դիւրաշարժ, ձեւաւոր, որոնց բոլոր շարժմանց մէջ յայտնապէս կը տեսնուի ազնուութիւն, վայելչութիւն. ոմանք ալ կարճահասակ, տգեղ գիրութեամբ, ձեւէ կոշտ, ծանրաշարժ. ոմանք աւելի կամ պակաս վայրենի, ոմանք լուսաւորեալ, ոմանք բարոյական զգացմանց աւելի կամ պակաս զուրկ, ոմանք բարոյական վսեմ հանգամանքներով օժտեալ, ոմանք սովորաբար հեզաբարոյ, ոմանք սովորաբար արհեստաւոր, ոմանք վաճառական, ոմանք նուաղ, ոմանք անկման վիճակի մէջ, ոմանք զարգացման, ոմանք շատաւոր, ոմանք քիչաւոր, են են. ի՞նչ են այս ահագին տարբերութեանց պատճառները։ Ասոնց պատճառները կրնամ ըսել թէ անթիւ անհամարեն. ոմանք ծանօթ, ոմանք անծանօթ։ Մէն մի ազգի անհամար դարերու միջոցին մէջ ունեցած անյայտ և իրարու հակառակ պայմանաց, պարագայից և ասոնց ալ իրարու վրայ ունեցած փոխադարձ ներգործութեանց հետեւութիւնքն են նորա յատկանիշքն, վիճակն, բանած գիրքն յօրինողք. գիտնալու է ազգի մը կրած ֆիզիքական բարոյական և մտային անհամար յեղափոխութեանց պատմութիւնը մի առ մի, որովհետեւ անոնց հետեւութիւնքն են իւր մասնաւորութիւնքն ամեն տեսակէտով։ Կլիմայք, աշխարհագրական զանազան դիրքեր, արտաքին տարբեր պիտոյք, կերակրոյ, ըմպելեաց, բերքերուն զանազանութիւնք, մշտատեւ պատերազմք, սովք, երկարատեւ աղարտմունք, յաճախ մտային տղտասոսար կարողութեանց անձանց տէր ըլլալը կամ չըլլալը բարեբախտութիւնք կամ դժբաղդութիւնք, մէն մի ազգի գլուխը գտնուող անձանց մտային կարողութիւնքն, բանած քաղաքական ուղղութիւնն, մէն մի ազգի վայելած առաւելութիւնքն, քաշած տագնապները, ժամանակին հետ միատեղ կրած բարոյական և ֆիզիքական օգուտները. վընասները, ընդունած կրօնքը, վերջապէս ասոնց նման անհամար պայմանաց և պարագայից՝ ժամանակին հետ միատեղ՝ իրարու հետզհետէ յաջորդելով ամեն մէկուն ձգած հետքերուն միութեանց հետեւանքն է այս օրուան մէն մի ազգի բանած դիրքն երկրագունդիս վրայ ո և է տեսակէտով։

Այսօր երբ բարձր դիրք մը բռնող ազգ մը կը տեսնեմք, այն աստիճան գովեստի արժանի չէ, կրնամք ըսել, ինչպէս անկից պակաս դիրք մը ունեցող ազգ մը՝ պարսաւանաց. «ազգերն ալ կը նմանին անհատներու. աւասիկ կը ծնի տղայ մը պատկանելով ազնուական ընտանիքի մը, միանգամայն ազգաւ կրթութենէ, դաստիարակութենէ զուրկ. բնականաբար զուրկ ըլլալով հարուստ, ազնուական ընտանիքի մը պատկանող տղու մը վայելած բոլոր կարգի առաւելութիւններէն, պիտի մնայ ընկերութեան ստորին կարգի խաւերուն մէջ, քանի որ մ. եւր պիտի ըլլայ ընկերութեան պատուաբերող անհատ մը, ենթադրելով թէ երկուքն ալ մտային հանգամանքներով մի եւ նոյն աստիճանի մէջ գտնուին։ Եւ կամ պարագային բերմա՛մբն՝ առաջինը պիտի ըլլայ գիտուն, հարուստ, կրթեալ, դաստիարակեալ և երկրորդը պիտի իջնէ ընկերութեան ստորին խաւերուն մէջ։ Նոյնպէս ալ աւասիկ մի և նոյն ֆիզիքական կազմ ունեցող երկու տղայք, մին պատկանելով հարուստ ընտանիքի մը սննդարար կերակուրներ, ըմպելիներ, առողջապահական օրինաց համաձայն փարուելու միջոցներ պակաս չըլլալով, պիտի ըլլայ կայտառ, ուժեղ, զօրաւոր մէկը. քանի որ միւսը աղքատ ընտանիքի մը պատկանելով, պիտի մնայ փոտտաւոլք, նիհար. մին՝ պիտի կարենայ դիմադրել ո՛ր և է կարգի հիւանդութեան և չորունակել ապրելու. միւսը՝ փոքրիկ հիւանդութեամբ մը մեռնիլ և անյայտ ըլլալ. բայց պարագային բերմամբը հակառակն ալ տեղի կրնայ ունենալ։ Այսպիսի պարագայք, պայմանք ինչպէս անկարելի է հաշւոյ առնել մինչեւ իսկ անհատի մը համար, հապա ո՞րչափ առաւել եւս անկարելի է ազգի մը համար։ Քանի քանի ազգեր մեծամեծ դիրքեր բռնելու տրամադրութիւն եւ կոչումն ունենալով հանդերձ ստորնացած և անյայտ իսկ եղած են, հետզհետէ քանի մը անկարող անձերէ կառավարուելու դժբաղդութիւնն ունենալնուն. քանի քաղաքներն ալ՝ միայն քանի մը հանճարեղ անձանց շնորհիւ անշքման վիճակէն ազատուած և մեծամեծ դիրքեր բռնելու բախտաւորութիւնն ունեցած են։ Կարեւորութենէ զուրկ կարծուած պարագայ մը՝ ժամանակին հետ կարող կրնայ ըլլալ ազգի մը յետադիմութեան, անկման, ինչպէս նաեւ յառաջդիմութեան և վերականգնման պատճառ ըլլալ, որովհետեւ նպաստաւոր որ և է պարագայ մը և իւր հետեւութիւնքն, ինչպէս նաեւ վնասակար ո և է պարագայ մը և իւր հետեւութիւնքն, ժամանակին հետ միատեղ սերունդէ առ սերունդ կը բազմապատկին և հաստատութիւն կը գտնեն. այսօրուան ամենափոքրիկ սերմն՝ վաղը ահագին ծառի մը վերածուելով, մեծամեծ չարեաց կամ բարեաց պատճառ կրնայ ըլլալ։

Հաւատաքննութիւն կոչուած մտային ժանտախտը միթէ քիչ եա մէկ եւրոպական ժողովրդոց բարեկրթման քայլերն. որ և է տեսակէտով անոնց այսօրուան բռնած դիրքերուն վրայ միթէ քիչ վնասակար ներգործութիւն ունեցած է. ո՞վ գիտէ քանի քանի հազար տարիներու մէջ հազիւ բուժելի մտային ստորնութիւն մը ձգած է իրրեւ յիշատակ։ Եթէ տեղի չունենար հաւատաքննութիւն ըսուած այս ժխտական գործը, միթէ եւրոպական ժողովուրդք մտային մշակութեան այս աստիճաններուն մէջ պիտի գտնուէին այսօր. կրթութեան, դաստիարակութեան, գիտութեան ընդհանրութեան մասին քանի մը հարիւր տարիէ ի վեր անոնց ըրած ճիգերն ա՞յս արդիւնքը պիտի տային այսօր. արդարեւ երբ աղէկ ուսանելու ըլլանք, կը տեսնենք յայտ յանդիման թէ՝ եւրոպական ժողովրդեան միայն սահմանափակ մէկ դասին մէջ է որ գիտութիւնք մուտ գտած են, քանի որ մեծագոյն մասի ուղեղն չէ կարող մարսել զանոնք տակաւին, ինչու որ, ուղեղին մէջ ժառանգութեան օրինաց համաձայն սերունդէ առ սերունդ կը շարունակեն տակաւին մնալ դարու խաւարին և հաւատաքննութեան ըրած ախտաւոր երեւակայութեան վրայ հիմնեալ վարդապետութեանց մտացածին պատուհասներուն հետքերն և զոյս ժամանակը տակաւ առ տակաւ միայն պիտի անհետ ընէ։ Երանի այն ազգերուն որ զերծ մնացած են անոր հարուածներէն, արդարեւ եւրոպական ժողովրդոց յառաջդիմութեանը համար մինչեւ հիմայ եղած ջանքերը եթէ ըլլային այն մտային ժանտախտէն զերծ մնացող ազգերուն յառաջդիմութեանը համար միայն, ո՞վ գիտէ անոնցմէ որ աստիճան բարձր դիրք մը պիտի ունենային այսօր. հոս շօշափելի օրինակ ըլլալով այս մասին, Օսմանցւոց սա միայն 8-10 տարուան ամենակարճ միջոցին մէջ ըրած հսկայաքայլ յառաջդիմութիւնն աչքերնիս առջեւ բերենք, բաւական է. ամեն ուշադիր անձանց համար ճշմարտութիւն մ'է անուրանալի Օսմանցւոց ըրած այս անլսելի յառաջդիմութիւնն այսպիսի կարճ միջոցի մը մէջ. յիշուն տարի եւս այս դրութեամբ, այս եռանդով շարունակուի, պիտի տեսնուի թէ հաւատաքննութենէ զերծ ուղեղներուն առաւելութիւնքն որո՞նք են ընախօսական տեսակէտով։ Օսմանցւոց Ոսկեդարի փառքն Վեհ. Սուլթան Համիտ Բ. ի պահուած է եղեր։

Հաւատաքննութենէ զերծ ազգերէն մին ալ հայն եղած է, և ճիշդ ասոր համար է որ զուրկ ըլլալով հանդերձ բոլոր միջոցներէ, առաւելութիւններէ դիւրութիւններէ, ո՛ր երկրի մէջ, ո՛ր աստարիճի մէջ գտնուած է, հոն փայլած և հանճար ցոյց տուած է։ Արդ քանի որ մենք հայքս այսօր Օսմանցւոց հետ թէ մտաւորապէս և թէ քաղաքականապէս հայրենակից եմք, իբրեւ եղբարք ձեռք ձեռքի տալով՝ ամենայն եռանդով յառաջանալու ենք գիտութեան ասպարիզին մէջ, մէկդի թողլով կրօնական խտրութիւնք։ Ոչ Օսմանցիք և ոչ ալ Հայք կրօնամոլ եղած են. այս երկու ազգերն ալ կրօնքն իբրեւ ազգային միութեան տեսակէտով յարգած են, չէ թէ իբրեւ մտային բարձրագոյն կարողութեանց խանգարման առարկայ, և այս ճշմարտութիւնը յայտնապէս կը տեսնեմք երբ աղէկ ճանաչեմք եւրոպական ազգաց մէջ՝ կրօնից և զանոնք քարոզող անձանց խաղացած դըժոխային դերը։ Եթէ հաւատաքննութեան մղոնովը ախտաւորեալ ազգաց ուղեղն արդէն բաւական ժամանակէ ի վեր ճամբայ ելած կրնայ մի է, անկից ազատ մնացած ազգաց ուղեղն ալ, միայն քիչ ժամանակէ ի վեր ճամբայ ելած մրցանութեան թաչուն մի է. անկից աւելի գրական օրինակ մը չեմ կարող գտնել, այս աստիճան մեծ եղած է տասնեակ տարեաց խաւարին թողնել եւրոպական ժողովրդոց մտային կարողութեանց վրայ ուր խորհիլ, մտածել, տրամաբանել, իմաստասիրել, հաշիւ, խուզարկութիւն բոլորովին լաւութեան դատապարտուած ըլլալով ուղղմիլիններուն կեանքը լոկ բուսականի վերածուած էր։

Վերջապէս ասոնք ըսելով, խոստովանել կ'ուզեմ թէ դիւրին բան չէ կարծուածին չափ ազգի մը ունեցած հանգամանքները և կամ բռնած դիրքը քննադատութեան առնելով գովել կամ գովել և կամ պարսաւել. ո՞վ չինէր Գաղղիոյ ստեղծագործ հանճարը. միթէ նոյն իսկ գաղղիացիք. ոչ. հապա բազմաթարեայ անթիւ անհամար պարագայք, զորս հաշուոյ առնել անհնար է. ո՞վ չինեց Գերմանիոյ թափանցական հանճարը. պարագայք, պայմանք, պիտոյք. ո՞վ հիւսեց Անգղիոյ շահախնդրական հոգին. ի՞նչ բանի համար է որ ինչպէս մէն մի անհատ նոյնպէս ալ ազգերն ունին իւրեանց զգայուն թելերը. զոր օրինակ ի՞նչ բանի համար է որ երբ մէկը դիմէ Օսմանցիի մը ազնուութիւն խնդրելու, նա կուտայ յանուն գթութեան վսեմ զգացման, դիմէ Գաղղիացիի մը կուտայ յանուն գաղղիականութեան փառքին, դիմէ Անգղիացիի մը, կուտայ յանուն անգղիականութեան ընդհանուր շահուն. ի՞նչու կը զանազանին ազգաց զգայուն թելերն իսկ իրարմէ։—Վասն զի անոնք հիւսող ֆակտորները միշտ տարբերած են իրարմէ և պիտի տարբերին միշտ. և միևնոյն ազգի համար, երբ ժամանակին հետ միատեղ գտնուած պայմանք, պարագայք տակաւ առ տակաւ այլակերպին որ և է տեսակէտով, անոնց արտադրած մտային տրամադրութիւնք ալ տակաւ առ տակաւ կ'այլակերպին։

ՏՐ. ՃԵԼԱԼԵԱՆ

(Մնացեալը կայ)

ԸՆԹԱՑՔ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ Ի ՊԷՏՍ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Ա. ՏԱՐԻ

Գրեց Յովհաննէս Ց. Պէյազեան

Ցարդ հրապարակ ելած աշխարհագրական դասագրեանք թէեւ իւրաքանչիւրն ունին իրենց յատուկ առաւելութիւններ, սակայն ամենքն ալ մէկ տարւոյ համար պատրաստուած ըլլալով աշխարհագրութեան դասախօս մը կ'ստիպուէր կամ միեւնոյն դասագիրքն իւր դասախօսութեան յանձնուած երկու երեք եւ երբեմն ա ելի կարգաց համար միանգամայն գործածելի ընել, որ մեծ անպատեհութիւն մ'է, եւ կամ ընդլայնելով կամ համառօտելով գրաւորապէս դաս աւանդել, որ քիչ աշխատութիւն չէ։

Այս անպատեհութեան առաջքն առնելու եւ պատ. դասախօսաց դիւրութիւն մ'ընծայելու նպատակաւ պատրաստուած է սոյն Բ-դ-ը ... Աշխարհագրութեան ընթացքն, չորս տարիի վրայ բաժնուած եւ մին քան զմիւսն աւելի ճոխ եւ աւելի ընդարձակ։

Ա. տարին, որ խիստ պարզ եւ հակիրճ պարբերութեամբ դիւրահասկնալի լեզուաւ մ'ունի այս անգամ լոյս տեսած է Պաղտատլեան տպարանէն և կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով։

Գին 2 ղրշ. 9—10

ՈՒՍՈՒՄՆ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆԻ

Յօրինեաց

ՆՇԱՆ ՎԱՐԴ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Նախնական կրթութեան յատկացեալ բարոյականի սոյնօրինակ դասագիրք մը առաջին անգամ ըլլալով ի լոյս կ'ընծայուի, մեծ խնամով և բոլորովին գործնական ծրագրով պատրաստուած. իւր համառօտութեամբն հանդերձ, կը բովանդակէ ընկերային և անհատական պարտուց բոլոր սկզբունքներն, որոց ուսումը կրնայ յոյժ օգտակար ըլլալ դեռափթիթ հայ մանկանց բարոյական զարգացման։ Մասնաւորապէս բարոյագէտ և մանկավարժ դաստիարակաց ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի սոյն Նորատիպ դասագրոյն կարեւորութեան վրայ։

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով, ի գին 5 դահեկան. Կեդրոնատեղին է Գավաֆեան գրատուն, Զաքմաքճըլար փողոց, Թիւ 20։ 6—20

ՇԱՄՊԱՆԵԻ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՆՈՒԷԼ ԵՒ ՇԱՆՏՕՆԻ

Այս ամենաընտիր և հանրածանօթ գինիներուն մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչն է Պ. Ֆ. Լուի Գոմանոփնիկէր։ Գնորդք այս կերպիւ կրնան հաստատել վաւերական գինիներ։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒ

Այս ամենաէական կարմիր և սպիտակ գինիներն, տակառակով եւ շիշերով, 1834էն մինչեւ 1880, կը ծախուին հնութեան համեմատ. Պէտք է ընթացիկ գնոց ցուցակն առնել Պ. Ֆ. Լուի Գոմանոփնիկէրի, Բերայի մեծ փողոց, 179 եւ 437։

O ՓԱՊՈՒՔ ՌԷԻՒՆԻ

340—ԲԵՐԱՅԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—350

Պօն Մարշէի քով (Նախկին տուն Շավէնի)

Միացեալ Գործարանաց մեծ վաճառատանց տեարք, հաւատարիմ իրենց սկզբանց որ է իրենց ապրանաց մեթերքը վերանորոգել ամեն եղանակին, որոշած լինելով ծանր զոհողութիւններ ընել, յունուար 12 24 սկսեալ կազմուած են արտասովոր վաճառում մը, գնորդաց համար յոյժ նըպաստաւոր պայմաններով։ Ուստի վստահ են թէ ամեն ոք պիտի փութայ աւելի օգուտ քաղելով չափազանց զեղչեալ գըներէ ընել։

Ման. Զմիան յառաջացած լինելուն պատճառաւ, ձմեռնային ապրանքները մասնաւանդ մեծ զեղչով պիտի վաճառին։

Աւասիկ ի վաճառ հանուած ապրանքները։

Ամեն տեսակ Բրդեղէնք և Մետաքսեղէնք, ֆրանսական և անգլիական ընտիր կտաւներ, ամեն գոյնէ Ատլասաքան, սեւ և գունաւոր Թաւիշք, Ժանեակք, Մատամբոլ, Ամերիգան, Ատուիք, ահագին քանակութեամբ Գուլպա եւ Կօշիկ, Հովանոցք, Շապիկք, ատամբոյ Բանկոնակք, Սեղանի Անձեռոցք և Սպասք, Վերմակներ, Թաչկինակներ, Զեռնոցք, Սեղմիրանք, և հազար ուրիշ Նիւթեր արանց, կանանց և տըղայոց համար։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՌԻԹ

Դեղաճիւս Ժէրսէյներ, 80 ղրշէն 48 ի իջած։

Մետաքս Սադէն, կանգունը 5 1/2 էն 3 1/2 ի

Բրդէ շրջազգեստներ, սկսեալ 6 1/2 ղրշէն։

Արանց համար զուտ բրդեայ բաճկոնակներ, սկսեալ 7 ղրշէն։

Կարասեաց համար Գուէթոն, կանգունը 1 3/4 ղրշի։

Ամերիկեան կտաւ, 24 եարտանոց ծրարն 28 ղրշի։

Ֆանելա զուտ բրդէ, կանգունը 2 1/2 ղրշէն սկսեալ։

Սեւ Մերինոս, կանգունը 3 3/4 ղրշէն։

Որսի համար արանց Ժիլէներ, 12 ղրշէն։

Գունաւոր ֆլանելէ շապիկներ 12 ղրշէն

Հոտաւէտ իւղեր, Ժապաւէնք, Ժանեակք։

ՈՐՈՇԵԱԼ ԳԻՆ, ԿԱՆԽԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

13—15

ԺԱՆ ՔՈՒԼԵԹԻ— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոց, 127, և ի Գալաթ-Գաղաթ, Կալաֆթացի ... դիմաց և Եաղըճըլ փողոցին քով, Թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, նոյն փողոց Թիւ 657, 659, 661, 663 — Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՔԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ. — Ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամեն տեսակ օթոցներ, ցանապէններ, թիկնաթոռներ, աթոռներ. — Ամեն տեսակ ՊԱՀԱՐԱՆՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Տուն Զէֆոթէլ ԲՍԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ։

ԽՐԱՏ ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Ամեն անոնք որ կ'ուզեն ձեռք բերել այս օտար զեղագործական մասնագիտութիւնները զորս չեն կարող գտնել իրենց դեղավաճառին քով, կրնան դիմել Դէպշոռձեան Մթերանոցն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիոյ մեծ փողոց, 35։ Առաքումը կը լինի փոստայով, նոյն իսկ մէկ սրուակի կամ տուփի համար, եթէ խնդրանքին հետ զրկուի փոխարժէքն և դեղին ճիշդ անունը։ Պէտք է յստակապէս գրել ուզածին անունն եւ հասցէն։

ԻԼԱՆ

ԽԱՃԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երզադ անպարը իչիւն ալընաճագ քէլլէ չէքէրինին միւնագասասընա պազլանաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն ճումա իրթէսի վէ բազար իրթէսի կիւնլէրի Խաղինէի Խասսաի Շահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 չուպաթ 302

1—3

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Քէօբրիւ պաշընտա էմանէթ մալի օլան մանավ վէ թիւթիւնճիւ պարագալարընըն իւչ եւլւղ իւչ սէնէսինէ մահսուպէն պիլ միւզայէտէ Թալիպինէ իճարը զըմընտա չուպաթըն եւրմի պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն, Թալիպլէրինին եւգտէ օն նիսպէթինտէ թէէմինաթ աքչէսի իլէ պէրապէր Շէհիր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

14 չուպաթ 302

ԻԼԱՆ

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Պայազիտ ճիվարընտա Տիւպէքլի ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա օթուզ տօգուզ զըրաը աչարի օթուզ պիր աչէր զըրա թէրպիինտէ օլան էմանէթ մալի արսա պիլ միւզայէտէ իչպու չուպաթըն եւրմի պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն, Թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ աքչէլէրի իլէ Շէհիր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

12 չուպաթ 302

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ Թահնիյէ խտարէսի հասըլաթընտան օլուպ ֆիրուխթ օլաճագ եււզ պին գըյէ գալըն վէ էլլի պին գըյէ ինճէ քէբէկին էմանը եվվէլճէ նագտէն վէ բէշինէն վիրիլուպ գալըրըլմագ շարթը իլէ գալըն քէբէկին պէհէր գըյէսի սէքիզ, ինճէնին տօգուզ բարայա Թալիպի եօղտեսինտէ օլուպ չուպաթըն օն ալթընճը կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն վէ օն եէտինճի կիւնիւ տախի եւզտէ պէշ զամմը գապուլ օլունաճաղընտան, իչթիրայա Թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

11 չուպաթ 1887

Նօ. 23 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ծիւնուտը ճէնապը Միւլիւքեանէ մուպայէնաթը իչիւն միւպայեաս մէվգիի միւնագասայա գօնուլան եււզ օթուզ պին չէքիտէն եււզ էլլի պին չէքի, եանի պէհէր ճէտիտ չէքինին խումսը օլան Թարթը համալէ իբէ պուչուգ միլիոն գըյէի ճէտիտ մանկալ քէօմիւրինին իհալէի Թալիպ օլան վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին չուպաթը բուզմինին եւրմի իքինճի կիւնիւնէ գատար հէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

10 չուպաթ 1887

Նօ. 22 3—3

ՀՐԴԵՀԻ եւ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ընդ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788,964

ՆՕԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

'ՄԱՐԻԹԱՅՄ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,59

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԽԱՅԾՂԱՆԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՆՑ

Ամենէն լաւն, ամենէն առողջարարն, ամենէն աժանն է

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍԻ

ՊԱԼՍԱՄԱԿԱՆ ԽԱՅԾՂԱՆԸ

Այս հեղուկը կը պարունակէ խայծղանի և Թօլ ու Ձիթի ամեն պիտանի և լուծելի տարրերը: 1873 էն ի վեր նշանաւոր բժիշկներէ կը յանձնարարուի կուրծքի, կոկորդի և միզային ճանապարհաց հիւանդութեանց համար: ՑԱՐԱՏԱԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ, նոյն իսկ ի պարագային յորում ախտաբուժական ուրիշ միջոցներ ի դերեւ ելած են:

Գործածութեան եղանակ

Կուրծքի, կոկորդի և միզային ճանապարհաց հիւանդութիւնք	Մէկ գաւաթ ջրի մէջ մէկ խոհանոցի կամ ապուրի դգալ	Իմէլ անօթի եղած ժամանակ կամ ճաշած ատեն
Որքին, եռք	Ջուր կամ խառն	Դուրսէն գործածել
Սպիտակ հոսումնք	Ջուր կամ խառն	Ներանդուլեամբ
Շնչափողք	Շոգիով տաքցած	Ծծելով կամ փչեցնելով

Ընդհ. կեդրոնատեղի՝ Կեդր. դեղարան Ն. Թէօտորիտէս, Բերայի Մեծ փողոց 244.
Կը գտնուի նաեւ Կալաթա, Գասթօրիտէսի դեղարանը. Պոլիս, Գասապեան դեղարանը:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ի ՀԱՄԲՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ
Կալաթա, Քարանթինա փողոց, Թիւ 9

ԼԱ ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

Ծովային, հրդեհի և ցամաքային ապահովութեան
Մէհմէտ Ալի բաշա խան, 2, Պոլիս

Ստորագրեալքս, Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ, պատիւ ունինք ծանուցանել թէ հանրածանօթ Ընդհանուր Գործակատար անուանուած ենք Մանհայմի ՌԷԱՍԻՒՐԱՆՍ ՄԱՐԻԹԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ:

Compagnie de Ré-Assurances Maritimes de Mannheim

Այս ընկերութիւն, Պայմանադրութեամբ հաստատապէս կապուած լինելով ծովային ապահովագրութեանց ուրիշ ընկերութեան մը հետ, ունի ընկերային միացեալ դրամագլուխ մը

	Փր. 15,000,000
Դրմգլխ. չվճարուած հանուած	7,500,000
Պահեստի դրամագլուխ	775,000
Պահեստ սասանմնեալ վտանգներու և չվճարուած վնասուց համար	1,750,000

Ուրեմն, Մանհայմի Ռէասիւրանս Մարիթիմ Ընկերութիւնն ամեն երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ շոգենաւով, առագաստանաւով, երկաթուղւով եւն ներածեալ կամ արտածեալ ապրանաց ապահովագրութեան համար:

Ընկերութիւնը նաև մասնակից է «ԱՐԺԷՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ»

Union pour l'Assurance de Valeurs

և հինգ ընկերութեանց համերաշխութեան ներքեւ,

որք 30,500,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մ'ունին, յանձն կ'առնու ապահովագրել ամեն տեսակ արժէք, արժէթուղթ, կտրօն, պանքանոթ, գոհարեղէն եւն, որք կը ղրկուին թղթատարութեան և սուրհանդակաց միջոցաւ:

Այդ ընկերակցութիւնները կազմող ընկերութեանց անուանքն տպագրեալ են ապահովագրութեան մուրհակաց վրայ:

Կ. Պոլսոյ համար երաշխաւորեալ է Օսմ. կայսերական Պանքան:

Աւասիկ ընկերութեան ԴՐԱՄԱՏԵԱՐՑ անունները.

Բարիզ	Գօնդուառ տ'էսգօնդ տը Բարի
Լոնտոն	(Լընտըն էնտ Գաունդի Պէնքին և ընկ. (Հնդկաստանի, Աւստրալիոյ և Չինաստանի Պանքա (Աւստրալիական միացեալ Պանքա
Համպուրկ	Պէրլինի գերմանական Պանքա
Ամստէրտամ	Ամստէրտամի Պանքա
Անվէրս	Առեւտրական վարկի Պանքա
Լիէժ	Ընդհանուր Պանքա Լիէժի
Պրուքսէլ	Ընդհանուր ընկերութիւն յօգուտ ազգային ճարտարութեան
Մանհայմ	Վարկի հռենական Պանքա
Պէրլին	Ս. Պլայխրէօտըր
Վիէննա	(Գրէտիթ Անշդալտ (Առեւտրական Պանքա Վիէննայի
Բեդերսպուրկ	Ժ. Է. Կինցպուրկ
Գոբէնհակ	Երկրագործական Պանքա Տանիմարքայի
Ճէնովա	Բոտ. Հօֆէր և ընկ.
Զմիւռնիա	Տը Գռամէր եղբարք
Պուքրէշ	Ռումանիոյ Պանքա
Աթէնք	Ճարտարարուեստից վարկի Պանքա Յունաստանի

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան գրասենեակը: Պայմաններն և գներն յոյժ չափաւոր են:

Գործակալ-Լօյտ'ներ, Հ. Օպէօ, փորձագէտ Վէրիթասի ծովային գործոց գրասենեակին, Սարբինիչ խան, 6, Կալաթա:

Ընդհանուր գործակալք
Մ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ եւ ԿՈՒ

ԴԵՂԱՐԱՆ

Պ. և Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ
[illegible] Թիւ 77

Չափաւոր գնով և արագապէս կը գործադրուին եկած դեղագիրները

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՈՐԷԻՑ
Պ. և Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ
[illegible] Թիւ 26
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՍՈՒԼՖԱԹՕ, ՔԻՆԱՆ ԽԻՂ ՆՕՐՎԵԿԵԱՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՔ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ԳԱՂԻԱԿԱՆ ԴԵՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ, ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ

ՄԹԵՐԱՆՈՑ
ՔԻՆԱ ՔԱԼԻՊՍԱԹԱՅԻ

Մ. ՊԷՅԼԻԿՃԵԱՆԻ

Այս յոյժ ախորժահամ բուժական ըմպելիքը ընդարձակ գործածութեամբ մտած է քիչ տարիներու մէջ իւր անսխալական ուրիշ ներգործութեան շնորհիւ, որ տկար, դժգոյն և ընդհանուր առմամբ վատառողջ կազմուածոց ապաքինութեան ազդուագոյն միջոցն է:

Կը վաճառուի Պոլսոյ կողմը կամուրջին գլուխը Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը Թիւ 77. կը գտնուի նաեւ ուրիշ դեղարաններու մէջ:

Կը յանձնարարուի մասնաւորապէս զգուշանալ կեղծ շինուածներէն:

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԹՈՒՂԹԵՐՈՒ
ԳՐԱՍԵՆԿԻ ԱՌԱՐԿԱՑԻՑ
եւն եւն եւն
Գործարան [illegible]
ՍԻԿԱՌԷԹԻ ԹՈՒՂԹ
[illegible]
Ֆրանսական արտադրութիւնք և ամենքն ալ ընտիր
ԳԻՆԵՐՆ ՅՈՅԺ ՉԱՓԱՒՈՐ
Մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառումներ
Գաւառական յանձնարարութիւնք
Սուլթան Համամ Ֆրէնքլեան խան, Թիւ 1 և Թիւ 27 ու 28 Զաքըրճըլար խան, ՊՈԼԻՍ:

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ
ԿԻՒԼՄԷԶ ԵՂԲԱՐՔ

Բերայի Մեծ-փողոց, 305
Գօնգօրտիայի մօտ

ԲԱՂ ԱՓՆԵՐ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ՏԱՐԱԶՆԵՐ
ՎԵՑԵՐԿԵՆԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ

Ալպոմի համար տեսարաններու քարդ եւն. պատրաստ ամեն անձ ձրիաբար կ'առնէ մեծ մանրանկար սիրուն կենդանագրեր:

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լիվերփուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև
կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թօնոյ	Նաւապետք
Այա Սօֆիա	3,000	Պըգը
Արարատ	2,500	Իւոճըր
Արգասիա	2,500	Գրուիքշանք
Լազանիա	2,500	Ռուիկս
Մասետոնիա	3,500	Մարշ
Բուլկէրիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար:

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց:

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
513 Գործակալք

ԱԹԵՆԱՒՍԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլի և Բօրտօյի միջև կանոնաւորապէս բանող

Ուղեւոր և ապրանք ընդունելութեան

Նաւուղեկի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՒՆԻԹԷ ԲԸԳՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
514 Մումհանէ փողոց, Թիւ 14

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ամէն տասն օր մ'անգամ կը բանին Լիվերփուլէ և Միջերկրականի միջև.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունին Նիւ Եօրքի, Պոսդոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկոյի, Մանչէսդրի, Պրատֆօրտի եւն եւն համար:

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի:

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ:

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՕԼԻ
Թիւ 1 Քիւչիւք Հալի
511 փաշա խանին Ղալաթիա

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Հըլ, Լէյթ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	2,000	Լէբանդօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արգօ	1,300	Մարթէլլօ	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պօրօտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օդրանդօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օթթօ	2,000
Գատօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բայդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Բիգօ	2,800
Էրաթօ	2,600	Ռիալթօ	4,400
Տրագօ	2,600	Ռինալտօ	3,200
Ֆալգօն	800	Ռօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռօմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիտանօ	2,200	Սաբֆօ	2,000
Կօթօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրանտօ	2,200	Սօրէնդօ	4,300
Հանգօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հումպէրդ	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիւնօ	2,300	Վասգօ	3,600
Քէլսօ	2,000	Եէտտօ	1600
Քօրֆօ	2,200	Զէպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	41.0

Թօլխօ շոգենաւը, նաւապետ Մօնռօ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած, պարպած և Օտեսա ուղղուած է:

Ռինալտօ շոգենաւը, նաւապետ Նիւմէն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 21ին և մարտ 7ին աստ կ'սպասուի:

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ
514 խան Ղալաթիա

ՄԷՀՄԷՏ ՌՈՒՍՏՈՒ

ՊՈԼԻՍ, ՊԱՀՃԷ ԳԱՊՈՒ
ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆԻ ԴԷՄ ԹԻՒ 29

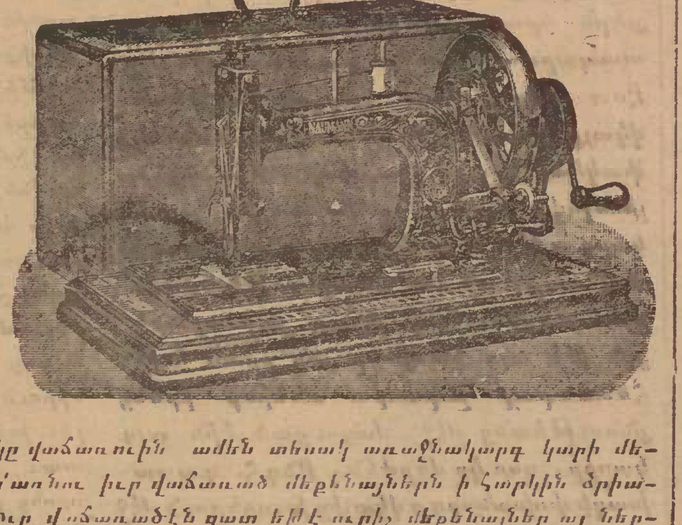

Թնդանօթարանի արհեստական դպրոցին մէջ իւր ուսումն առած լինելով քսան տարիէ ի վեր մեքենագործութեամբ կ'զբաղի և կատարեալ փորձառութիւն ստացած է իւր արհեստին մէջ:

Վերոյգրեալ մթերանոցին մէջ կը վաճառուին ամեն տեսակ առաջնակարգ կարի մեքենայներ: Մէհմէտ Ռուստու յանձն կ'առնու իւր վաճառած մեքենայներն ի հարկին ձրիաբար նորոգել մինչեւ ութը տարի: Իւր վաճառածէն զատ եթէ ուրիշ մեքենայներ ալ ներկայացուին նորոգութեան համար Մէհմէտ Ռուստու պատրաստ է խիստ աժան գնով կատարել հարկ եղած նորոգութիւնները:

ԱՔԼՈՐԱԽԵՂԴԸ ԿԸ ԲԺՇԿՈՒԻ
ՏՈՔԹՈՐ ՔՈՐՍԱՊԻ ՕՇՈՐԱԿՈՎ

ՔՕՐՍԱՊԻ ԷԼԻՆԻՆՈՎ
ՓՈՐՁՈՒԱԾ ԲԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
ՆԵՐԿԱՅԱՑԵԱԼ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՃԱՌԻՆ
Կեդրոնատեղի ի Կ. Պոլիս, Կեդրոնական դեղարան Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍԻ, 244, Բերայի Մեծ փողոց:

ՄԻՍԸՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ
ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶԻ ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ինկած մազերուն գոյն, փայլ ու գեղ կուտայ: Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը: Գլխու թեփը շուտ մը աներևոյթ կ'ընէ: Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի:

"Մէկ շիշը կը բաւէ:" Այդ փորձը ունեցան ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան: Ներկ չէ, և ամենևին վնաս մը չըներ: Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր Մ. Ս. Ա. Ալլէնի Աշխարհահռչակ Մազի Նորոգիչէն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եօրք: Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անուշ հոտագործներու և անգղիացի դեղագործներու քով:

Կը գտնուի Ն. և Ժ. Գանդիք եղբարց բրիտանական դեղարանն, Բերա, Մեծ փողոց. Եսմօնտ Գարուանա, Անգլիական մթերանոց, Եւ. քաէք Գալադըրըմ. և Իգնատ Լազանտէլլա, 433, Բերա Մեծ փողոց:

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերփուլ և [illegible] միջև.

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօ
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնեան	370
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	370
Անատոլեան	2500	Ֆլավիեան	370
Աթէնեան	2500	Իպէրեան	350
Արմէնիան	3700	Իլլիրեան	350
Բավարիան	6000	Իսդրիան	350
Բուլկարիան	6000	Լեսպեան	220
Բաթեւլեան	800	Լիկուրեան	250
Ծայրէնեան	2000	Լիւօն	80
Տուրքոյ	700	Օփորթօյ	70
Էճիբշըն	3700	Բէրսիան	380
Ֆաբեան	3700	Վալենսիան	680
Ֆալէրնիան	3700	Վիրճինեան	680

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա
Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ. Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաճման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլէրի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտատօ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիթըլ և ընկ.
512

ՏԱՍՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ

ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

Սենեկաց եւ զգեստուց համար
Ա. ՄԻԼԱՊՕՂԼԻՔ
Ի Սուրիէ (Դամասկոս)
Կեդրոնատեղի ի Կալաթա, Մումհանէ Լոտ խան, 2:

Արտօնատէր Ռ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ» ԼՐԱԳՐԻ

ԲԿԱՆԱԹԱՐ առաջին կարգի և զուտ պողպատէ, կրելով ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ նշանը:

Կաշիէ ՓՈԿԵՐ ամեն մեծութեամբ, մեքենայներու համար:

ՌԵՏԻՆԻ իւղ մեքենայից համար:

ՄԱՀՃԱԿԱԼՔ երկաթէ և արոյրէ:

ՄԱՄՈՒԼՔ ընդօրինակութեան:

Զանազան տեսակ ԴԱՐԲՆԵԱԼ առարկայք:

Անգլիական ԹԱՆԱՔ տպագրատանց համար:

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վաճառական և ընդհանուր գործակալք
ՑԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ
Գէօրգ պէյ խան, Եիւքսէք Գալտըրըմ
Ղալաթիա, Կ. ՊՈԼԻՍ

Միակ կեդրոնատեղի
ՄԻԼՆԸՐԻ ԴՐԱՄԱՐԿՂԵՂՑ
Որոնք [illegible] կը դիմադրեն հրոյն և խորտակման

Գնողաց համոզման համար մեր վաճառատանց մէջ կը գտնուին վկայագրեր հրկիզակի մէջ եղած փորձերու ապացոյցներ:

ԲԼԱՔԷ ԱՐԾԱԹԵՂԷՆՔ

Անգլիոյ հռչակաւոր գործարանէն
ՃՕՆ ՆՕՈՒԻԼ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԱԾԵԼԻՔ, ՄԿՐԱՏ ԵՒ ԶՄԵԼԻՔ
Նոյն վաճառատան

ԲԵՏՐՕԼԻ ԼԱՄԲԱՐՆԵՐ
Նոր կատարելագործութեամբք շինուած, երկու լոյսով,

Վաճառատունս յանձնարարութեամբ կ'ընդունի ամեն տեսակ ապրանքներ ապսպրել:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

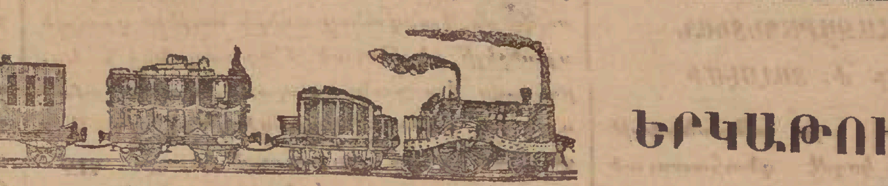

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1886, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	2	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44				
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 44	7 12	7 45	8 9	8 40	9 10	9 44	10 20	10 48	11 22	11 50	1 30	2 1	2 54	3 41	4 9	4 42	5 11	5 39	5 55	6 37	...	...	...	...
Գում-գաբու	6 24	6 3	7 22	7 55	8 18	8 49	9 19	9 53	10 29	10 57	11 31	11 59	1 39	2 10	3 3	3 50	4 18	4 51	5 20	5 48	6 4	6 46	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 28	6 57	7 26	...	...	8 53	9 23	...	10 33	11 1	11 35	12 3	1 43	2 14	3 7	3 54	4 22	4 55	5 24	5 52	...	6 50	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 34	7 3	7 32	...	...	8 59	9 29	...	10 39	11 7	11 41	12 9	1 49	2 20	3 13	4 ...	4 28	5 1	5 30	5 58	...	6 56	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 7	7 38	8 5	8 26	9 4	9 32	10 1	10 43	11 10	11 45	12 12	1 52	2 24	3 17	4 4	4 31	5 6	5 33	6 1	6 13	7 1	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 49	7 19	7 50	8 19	...	9 16	...	...	10 55	...	11 58	...	...	2 36	3 28	4 16	...	5 18	...	...	6 25	7 12	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	7 28	7 59	8 31	...	9 25	...	...	11 4	...	12 8	...	...	2 45	...	4 25	...	5 27	...	...	6 35	...	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	8 40	...	...	...	...	...	...	12 16	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 43	...	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	1				
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 35	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 52	...	...	...	...	...	...	...	...	6 25	...	...	...	...
Այ Ստեֆանօ	...	6 44	...	7 41	...	8 40	...	9 39	...	...	11 21	...	2 1	...	2 54	...	...	4 42	...	5 50	...	6 36	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 25	6 54	7 27	7 51	...	8 50	...	9 49	...	...	11 31	...	2 11	...	3 4	3 51	...	4 52	...	6 ...	...	6 49	...	...	...	...
Եէտի-գուլէ	6 38	7 6	7 39	8 3	8 34	9 4	9 38	10 1	10 14	11 16	11 44	1 24	2 23	2 48	3 16	4 3	4 36	5 5	...	6 12	6 31	7 3	...	...	...	...
Սամաթիա	6 42	7 10	7 43	8 7	8 38	9 8	9 42	...	10 18	11 20	11 48	1 28	2 27	2 52	3 20	4 7	4 40	5 9	5.38	6 16	6 35	...	...	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գաբու	6 48	7 16	7 49	8 13	8 44	9 14	9 48	...	10 24	11 26	11 54	1 34	2 33	2 58	3 26	4 13	4 46	5 15	...	6 22	6 41	...	...	...	...	...
Գում-գաբու	6 52	7 20	7 53	8 17	8 48	9 18	9 52	10 10	10 28	11 30	11 58	1 38	2 37	3 2	3 39	4 17	4 50	5 19	5 47	6 26	6 45	7 12	...	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 ...	7 28	8 1	8 25	8 56	9 26	10 ...	10 18	10 36	11 38	12 6	1 46	2 45	3 10	3 38	4 25	4 58	5 27	5 55	6 34	6 53	7 20	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջև բանող կառախմբից մէջ միայն: Թիւ 1 և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ: